

24 వ గుంటూరు మండల సభ.

తీర్మానములు

ఈ సభ 3-వ తేదీన ప్రారంభమై నాటిదినమున సభవారు 7 తీర్మానములను తేలిక 4-వ తేదీన తిరిగి ప్రారంభమై సుమారు 80 తీర్మానములను సభ్యులు తేలిక. ఇందు కొన్ని తీర్మానములు మిగిలియుండుటచే సంఘసంగ్రహమునకు నిష్పయింపబడిన దినముననుకొనక తీర్మానములను గురించి ముచ్చటించుటకు వినియోగింపబడుటకు. 5-వ తేదీన మారుగా 6-వ తేదీన సంఘసంగ్రహమునకు జరుపునట్లు నిశ్చయింపబడినది.

1-వ తీర్మానము:— యావత్తీయను భారవోసి దేశ కేవల చేయుచుండిన లోకమాన్య గోష్ఠిగాని ఆకస్మిక మరణము మనకు నీ సభవారు మిక్కిలిగా చింతిల్లుచు వారి కుటుంబము వారికిని పునరాయందలి హిందూదేశ సేవకు సంఘమువారికిని తమ హృదయ పూర్వకముగ సహాధునిని తెలుపుచున్నాము. ఇది సర్వజనాం కారముతో తీర్మానింపబడినది.

2-వ తీర్మానము:— ప్రజాక్షేమమును పరిచేయుచుండిన బంధు వాస్తవ్యులు, పురాణం వెంకటప్పయ్యగారి యొక్కయు పండిత వయ్యలను కవులను అయిన రాజమహేంద్ర వాస్తవ్యులు నగు కొక్కండ వేంకటరత్నం పంతులుగారి యొక్కయు ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాశాలలో పండితులుగా నుండిన వెంకట నరసింహాచార్యుల వారియొక్కయు మరణములకు చింతిల్లుచు ఈ సభవారు తమ సహాధునిని వారివారి కుటుంబములకు తెలియ జేయుచున్నారు.

ఇది సర్వజనాం కారమునబడిన తీర్మానింప బడినది.

3-వ తీర్మానము:— గౌరవ నీయులగు గోపాలకృష్ణ గోష్ఠిగారిచే సార్వభౌమిక కాసనీర్వాహ సభ లో ఉప పాదించుట తోటిచేయబడిన ప్రారంభోచిత విద్యావిషయక చిట్టచట్టములలోని ముఖ్యంశములను అన్నిటిని ఈ సభవారు పూర్తిగా నామోదించుచు అట్టిచట్టమును వెంటనే అంగీకరింపవలయుననియు లేని యెడల అట్టి మార్పులు తమ విద్యా పద్ధతులలో దొరతనమువారే అవలంబించ వలయుననియు అధిమంత్రియు పురపరిపాలనా సంఘములకు లోబడిన పట్టణముల నుండియును ఆపద్ధతుల నులులలో వెల్లడైనవియు ఈ సభ వారు కోరుచున్నారు.

(ఉ) వి. భావనాచార్యులుగారు.

(ఆ) మిట్టవొడ్డి సుబ్బారావుగారు.

4-వ తీర్మానము:— దేశభాషలో విద్యగలవినవాని విద్యావ్యాప్తమునకు తగినంత యరకాతము కలుగదు. కావున పాఠశాలాంత్య తరగతివరకును ఆంగ్లేయ భాషావిషయము తప్పక క్రిందవారి నన్నిటిని దేశభాషలయందే బోధించుపద్ధతిని నియమించుటకు దొరతనమువారిని ఈ సభ వారు కోరుచున్నారు.

(ఉ) రాళ్లబండి కృష్ణమూర్తిగారు

(ఆ) విన్నకోట వెంకటరంగా రావుగారు

బి. ఏ. ఎల్. టి.

(ప్రతిపాదకులు) ఆర్. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య

ఆయ్యరు గారు బి. ఏ.

5-వ తీర్మానము:— పాఠశాలాంత్య తరగతిమొదలు పట్టభిక్షకులవరకు దేశభాషలు నిర్బంధ పఠనాంశములుగా నుండుట దేశోద్ధారణకు అవశ్యకమని ఈ సభవారు సమ్మతము సర్వకళాశాలాధికారులు చేసిన తీర్మానము ప్రజాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగా నుండుచు గావున దేశభాష ప్రైవేటులలో అవశ్య పఠనీయాంశముగా చేయుటకు సర్వకళాశాలాధికారులను దొరతనము వారిని కోరుచున్నారు.

(ఉ) ఆర్. తీరమకాశ్రీగారు.

(ఆ) చం. చిదంబరరావు పంతులుగారు

మిట్టవొడ్డి సుబ్బారావుగారు

మాధవపెద్ది లక్ష్మీ నరసయ్యగారు.

6-వ తీర్మానము:— (ఎ) ఆంధ్రదేశములోని తెలంగాణ మొదలగు యాదృచ్ఛికముగా నుండినవారిని మాత్రమే యుద్ధాంతరమువారు సేనలో చేర్చుకొనవలయు ప్రభుత్వమువారుచేసిన ఉత్తరువులకు ఈ సభవారు కృతజ్ఞతా పూర్వకమందనములు జేయుచున్నారు.

(బి) యుద్ధాంతము కలకత్తాకు సర్వకాలములందును తెలంగాణకు విశేషితో నిమిత్తములేకుండ ఆంధ్రులసేనలో చేరుట కనకాశియాన వలయుననియు, వారినినిపేర్చించు కాసనము అక్రమమనియు యీ సభవారు అభిప్రాయ పడుచు అభిప్రాయమును వెంటనే దొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

(ఉ) చల్లా శేషగిరి రావుగారు

(ఆ) యె. జగన్నాధరావు పంతులుగారు.

7-వ తీర్మానము:— ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఆయుధ కాసనము భారతీయుల గౌరవమునకు హానికరముగా నున్నందున, రానురాను భారతీయులను అత్యంతముగా అసమర్థులుగా చేయుచున్నందున దేశమునకు అనర్థదాయకమని అభిప్రాయపడుచు ఆకాసనమును పూర్తిగా రద్దుపజుచుటకు ఈ సభవారు దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

(ఉ) పిల్లలమర్రి అంజనేయులుగారు

(ఆ) రామస్వామి గుప్తగారు

8-వ తీర్మానము:— గ్రామపారిశుధ్యత, ఆరోగ్యము విద్యావిషయములును, నీటివసతులను, అడవులను, నీటిపా అుదలను, న్యాయవ్యవహారములను మొదలగు గ్రామీణాభివృద్ధి దాయకములయిన పనుల కన్నిటికీ విచారణ కర్తవ్యముగానుండి వ్యవహరించుటచే పంచాయతీల నేర్పరుచుటకు అవశ్యమని యీ సభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

(ఉ) పాతూరి అప్పయ్యగారు.

(ఆ) ఆలూరి గోపాలరావుగారు.

9-వ తీర్మానము:— (ఎ) ఈజిప్టులోని ది. వ. ఆ. కున్న దేశస్థానము కమిటీలకు చట్టప్రకారము యేనిభవయిన అధికారము లేకుండుటచేత సభకు దేశస్థాన ధర్మాదాయ విషయమై విచారించుటకును అవసరమైన చర్యజరిపించుటకు జిల్లాకలెక్టరు ఒక ధర్మపరక్షణ కమిటీని యేర్పరుచుట అవసరమని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

(ఉ) దేశరాజు హనుమంతరావుగారు.

(ఆ) చంద్రమౌళి చిదంబరరావుగారు.

(బి) ప్రస్తుతము గుంటూరు జిల్లాలోనుండు ధర్మాదాయ దేశస్థానములయొక్క ఆస్తిదాయవ్యయములు మొదలగు వానిని గురించి జిల్లాసంఘ కార్యదర్శిగారు సహాయకరింప నుదాహరింపబడిన వారల ఒకకమిటీగా నేర్పడి 25వ గుంటూరు మండలసభలో తమనిపేదికమును తెలియజుచెదరని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. అవసరమైనయెడల యీ సభవారు తమసంఖ్యను సందర్భములనుబట్టి పెంచుచేసి కొనగచ్చును. ప్రస్తుతము తాలూకా కొక్కరిచొప్పున పదిమందిని యేర్పరిచినారు.

10-వ తీర్మానము:— మద్రాసు చట్టసభ్యులసభలో దేశీయవర్గక కమిటీను కాపాడుటకై ప్రత్యేక ప్రతినిధి నెన్నుకొను యోగ్యతను దేశీయవర్గక సభ్యులకు కియ్యవలయునని ప్రభుత్వమువారిని యీ సభ వారు కోరుచున్నారు.

(ఉ) రాజేపల్లి అంజనేయకాశ్రీగారు.

(ఆ) మదివెంకట రంగయ్యగారు.

కాకుమాను హనుమయ్యగారు.

11- తీర్మానము — బాపట్లరేపల్లె గ్రామములలోని డిస్కంకసరీలను కోగులకు వసతి గలిగిన ఆస్పత్రులనుగా మార్చి అన్నపైలు సర్దులను నియమించుట అవసరమనియు చీమకుర్తి అమరావతి, కొల్లిపర, కనగాల, నిజాంపల్లి, చిలక లూరిపేట, పెదనందివాడు, కారంపూడి గ్రామములలో డిస్కంక సరీలు స్థాపించుట అవసరమనియు, ఈ సభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

సర్వజనాంగీకారము బడసి తీర్మానింప బడినది.

12-వ తీర్మానము:— ఆదాయపున్ను విధించుటకు కేవలము సర్కారు ఉద్యోగులు మాత్రమే కాక వాడుక ఉద్యోగులు కౌనివారు కొందఱును కలిసిన ఒకసభ ప్రతి తాలూకాకును నియమింపవలసినదిగా దొరతనమువారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

సర్వజనాంగీకారము బడిన తీర్మానింపబడినది.

13-వ తీర్మానము:— ఏ.క్రొ. త్రైవర్ణమునుండి ఒంగోలు మీదుగా అద్దంకివరకు రైలువేయవలెనని, బి. రవాణాబండ్లు సవైవిషయమై విదేశీయవస్తువులతోపాటు సమానమైనఅవకాశము చేకూర్చుటకు రైలువేయకు కలుగజేయవలయుననియు, సి. సరకు ప్రేషనుకు వచ్చిన వరుసకరమును తెలిజుజేయు ఒకరిజర్నల్ ప్రతిప్రేషనులో నుంచవలెననియు, అవిజర్నల్లోని వరుసకరము రవాణాబండ్లు సవైచేయవలయుననియు డి. ఒంగోలు తెలవాడ మధ్య రయిల్వేమార్గము ఏర్పరచుట అవసరమనియు ఇ. ఉత్పాదకందారు, కొలకలూరు రైలుప్రేషనులు ప్రస్తుతము పెట్టియున్నందున వర్షాకాలములోను, వేసవి కాలములోను ప్రయాణికులు నిలుచుటకు నీడలేక అత్యంత కష్టములు అనుభవించుచున్నారు. కనుక ప్రేషను బిల్డింగు గూడునాచాడి సహా త్వరలో రయిల్వేకట్టించుట అ

త్యవసర మయినదని ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచు ప్రభుత్వము వారిని వైయచాహరించిన మార్పులను చేయుదని కోరుచున్నారు.

అగ్రాసనాధిపతిగారి యుపపాదన మైకంత్వముగా సంగీకరింపబడెను.

14-వ తీర్మానము:— గుంటూరున కేర్పడియున్న వెంగళాయపాలెం నీటి వసతులవలన గుంటూరు నీటి కలుపు తీర సంఘన గుంటూరునకు కావ్యతమైన చాలినంత వసతిగలుగునట్లు శృష్టగుండి నీరు తెప్పించుట కగిన ఏర్పాట్లు చేయుటకు ఈ సభ వారు కోరుచున్నారు.

అగ్రాసనాధిపతి

15-వ తీర్మానము:— (ఎ) రివిన్యూ ఆఫీసుల రిమిషనును ఇయ్యవచ్చునని రిపోర్టు చేసినప్పడు రైతులు ప్రాతమూలకముగా దరఖాస్తు చేయకపోయినను రిమిషను ఇయ్యవలయుననియు మామూలు పంటలో సగపాటకంపై తక్కువ పండినప్పుడెల్ల రిమిషన్ ఇయ్యవచ్చుననియు, సర్వేనెంబరు ఫరిమిటిలో కొంత భాగము మాత్రమే రిమిషన్ ఇయ్యదగి యున్నప్పుడు సబ్ డివిజన్ ఆయియుండక పోయినను దానికి రిమిషన్ ఇయ్యవచ్చుననియు, రిమిషన్ ధరఖాస్తు వెండింగులో నుండగా రిమిషన్ కోరిన వస్తును వసూలుచేయకుండునట్లు తర్రపుచేయవలయుననియును ఈ సభవారు విన్నవించుచున్నారు.

(బి) పశువులు క్వేచ్చగా చరించుటకుగాను. పోరం బోకల విడుదల చేయుట యావశ్యకమని ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

(సి) గ్రామ పోరంబోకల యాక్రమణను గూర్చిన తగాదాలను తగ్గించుటకు వాని హద్దులనున్న రాళ్లుమార్చుటకు వీలులేకుండునట్లు స్థిరమైన గచ్చు దిమ్మెలు గట్టుట యవసరమనియు గ్రామ కంఠంపాటి వెరల్లవైని నీస్తు విధించుట యవ్యాధిమనియు ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

(డి) బ్రజోపయోగము నిమిత్తములైన నవుకరీ ఈనాములను గవర్న మెంటు వారు సర్కారులోకలుపుకొనుటవలన ప్రజాక్షేమమునకును, పూర్వపు కట్టుబాటులకును భంగము గలుగుచున్నందున ఆధుమలకు శ్రేష్టలూనిచ్చి ఆందుతోసంపాదించిన వృత్తులశింపజేయకూడదనియు ఇదివర కట్టుకలుపుకొబడినభూములు చిరిగి నవుకరీ క్రొత్త ఈనాములుగా నవుకరీ చేయువారికి ఇప్పించవలయుననియు ఈ సభవారు ప్రభుత్వము వారిని విన్నవించుచున్నారు.

(ఇ) మిక్కిమొదలగు తోటవయ్యల ఆనకట్టనీటివలనగాక వర్షాధారమువలన నిండినగుంటలలోని నీరు పాడయినప్పుడు సహా నీటితిరువ కట్టుట అక్రమమనియు నీ సభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

(ఎఫ్) మెరకపల్లె యీనాములమీద తీరువజాప్తి తగ్గించవలయునని ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు.

(జి) ప్రభుత్వమువారు కృధాగా వదలితీయుకట్టియు సారహీనమైనట్టియు నీటిని విధిలేక వ్యయప్రయాసలతో రహితులు ఉపయోగించవచ్చు యెడల అట్టి మురకకాటవల నీటికి క్లి నీటి తీరువకట్టుట చాల అక్రమమైనది గనుక మాగాని వ్యవసాయము వృద్ధిచేయుటకు తగు ప్రోత్సాహముచేయుచు అధమమున సగము తీరువకంపై యెక్కువ కట్టకూడదని ప్రభుత్వము వారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

(ఎచ్) పసుపుకండ వగయరా దురిప దినసులకును, నీరుల్లి, వంగ, మిర్చివగయరా తోటవయ్యలకు అరటికాయ కొబ్బరివనైరా తోటలకులే పల్లపురేటు కట్టుట అక్రమమనియు అవసరమునుబట్టి 1-2 సార్లు యీనీరు జేయబడును గనుక అట్టిపయ్యలకు అర్ధరేటు కట్టుట క్రమమనియు యీ సభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

(ఐ) పెటిల్ మెంటులో పల్లముగా వేసెట్టియు డి. పి. డబ్లియు వారు నీరుయచ్చుటకు వీలులేనట్టియు నీరక్కకట్టియు భూములకు రైతులు కోరినప్పుడు మెట్టగామార్చుట అవశ్యకమనియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(ఉ) పాతూరి అప్పయ్యగారు.

(ఆ) మండ వెంకయ్యగారు.

16-వ తీర్మానము:— కృష్ణానెన్సర్ డెల్టాలో భూములను నీటిపారుదల విషయమై డి. పి. డబ్లియు అధికారులు చేసిన ఎ. బి. తర్రతి యేర్పాటులవల్ల బి. తరగతి భూములపంట చాలభాగము తగ్గిపోయి రహితులకు. విశేషకష్టము సంభవించుచుండుటవల్ల ఆవిభజనము తీసివేయుటకు ఉత్తరువులు యిప్పించుదని యీ సభవారు గవర్న మెంటువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

అగ్రాసనాధిపతి.

సానిక వార్తలు

7-వ తేది బుధవారము

సగుణవిలాససభ, యాధ్యక్షి సహాయము

యాపక ప్రదర్శనము, రాజితోట రా. 9-0

9-వ తేది శుక్రవారము

కార్యరేఖను మీటికొని, బడ్జెట్టు విచారణ సా. 4-15

కాలమానసితి:—నిన్న శనికోవ్వస్థితి 93 3 మాత్ర

లు, ఆధిమాన్వస్థితి 76-2 మాత్రలు.

దీపముల వేళ:—నేడు రేపు సాయంకాలము 6-50

గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడెను.

ఉదక మండల యాత్రలు:—కడచిన శనివారము

నాడు గాల్లు. సర్ ప్రాన్సిప్ జే. ఇ. ప్రింగుగారుకా, ఏ. జీ. కార్జ్యుగారును ఉదకమండలమునకు బైలుదేటివెళ్లెరి.

భారదాగాయన సమాజము, మైలాపూరు:—

నేడు సాయంకాలము 4-40 గంటలకు మైలాపూరు పాలికా పాఠశాలలో సేతుబంధమును గూర్చి పారికథా కాలక్షేప మొనర్పబడును.

బ్యాంకు వినోదములు:—నేడు సాయంకాలము

5-8 గంటలకు ఎమ్. వి. జి. బ్యాంకువారు హైకోర్టునొద్దను, 5-45 గంటలకు ఎమ్. ఆంధ్ర ఎస్. ఎమ్. ఆర్. రైఫిల్స్ బ్యాంకువారు మదరాసు జమీనావాక్కుబ్బలను బ్యాంకు వినోదముగావించెదరు.

మదరాసు వైద్యసేవ:—ఇండియా సెల యందు

మించు 13-వ తేది నాటిక డి. జి. జాఫీ కార్యదర్శి గారును గాయపడిన వారిని తీసికొని పులి చిరునా వ్రీ వెంట్రుండు ప్రభువుగారు సుమారు 16-వ తేది బైలుదేటి యుదకమండలమునకు వెళ్లెదరు. ప్రాచీన శ్రీవారి నీలగిరి మండలపర్యటన మొకవారము నిలిపివెట్టబడినది.

ఇంగ్లండు ప్రయాణములు:—క్రీగమ్మగారు

మైవేలు సెక్రటరీ సి. బి. టాటర్, వి. సి. ఎస్. గారికి మెడికల్ సర్టిఫికేటులేకుండనే సంవత్సరము 2 నెలలు సెల వియ్యబడుటచేత, మొన్న సాయంకాలము వారు కోలంబో మీదుగా ఇంగ్లండునకు బైలుదేటివెళ్లెరి; (వెనెడెన్స్ కాలేజి ఆక్సింగు క్రిస్టిసాల ఇ. డెవిల్వా. విడిల్వాస్టుగారు కూడ వెళ్లెరి.

ఒక వినాహము:—కడచిన శనివారము నాడు

సాయంకాలము 8వన్న మెంటు ఆందర్ సెక్రటరీ జి. జి. టాటర్, వి. సి. ఎస్. గారికిని శ్రీ వెంట్రుండు ప్రభు వంశకు ల బి డ్డ లకు పా థ్యా యినిగా నున్నట్టియు గొ॥ స్వస్థు జెనరలు డబిల్క్యూ. బి. జేనర్స్, సి. ఎస్. వి. వి. ఎమ్. ఎస్. గారి జ్ఞాతిసోదరయైనట్టి యు. మిస్ మిల్లీస్మిత్ గారిని వివాహము జరగెను. శ్రీ వెంట్రుండు ప్రభువంశకులకుమేత మున్నతోద్యోగులందఱును వచ్చి యుండిరి. శ్రీ వెంట్రుండు ప్రభువుగారు మాతవదంపతుల వాక్కి ర్వంధువును మనోహరముగ ప్రసంగించిరి. బంధువులను మిత్రులను వెలగల బహుమానముల నొసంగిరి. హోసన్ కంపెనీ వారు తిరుబండారపు వస్తువులను సప్లయచేసి మెచ్చుగాంచిరి.

ఒక క్రొత్త మేసనికొ లాడి:—కడచిన శనివారము

సాయంకాలము మదరాసు హంటుకోడ్డునందలి యంగ్లీషువేర్ హామల్లో నొకసభ జరిగెను. బొంబాయి హైకోర్టుకు సంబంధించిట్టియు హిందూదేశమున స్కాటిష్మధ తిమింద స్థాపించబడిన మేసనికొ లాడ్జిలకు గ్రాండు మేసనరైనట్టియు గొ॥ న్యాయమూర్తి బీమనుగారు చెన్నపురియందశోకనామధ్యయుతో నొకలాడ్జిని స్థాపించిరి. ఇక్కడ నట్టి లాడ్జి స్థాపించబడుట కిదియేయారంభము. శ్రీమేసనుల నేకులు సమావేశమై, హైదరాబాదు, బొంబాయి, గోదావరి, గుంటకల్లు బెల్లూము మున్నగు స్థలములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చి యుండిరి. గొ॥ న్యాయమూర్తి శంకరనాయుగారి క్రొత్త లాడ్జికి రైట్ వర్షిష్ ఫుల్ మాప్తుగా గావించబడిరి. తదనంతరము గొ॥ న్యాయమూర్తి బీమనుగారు కొందఱి సా

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు.

బళ్ళారిలో సమావేశమగుట.

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తుయొక్క సాంఘిక సమావేశము ప్రెలేవమళ్ళ చేపట్టి శనివారమున బళ్ళారిపురమున వేంకట్రావుగారి పురమందిరమున గూడినది. పట్టణంబులోని రాజమార్గంబులు సాహిత్యపరిషత్తునకు స్వాగతము. ఆంధ్ర సాహిత్యము పెంపొందుగాక,, ఆంధ్రవాద్యయవభివృద్ధిని జేం దుగాక,, ఆంధ్రసారస్వతిమువలగాక,, ముదలగునువర్తం చితింబులైన మంగళవాక్యములు గల విజయతోరణంబులతో నలంకరింప బడినవి. పురమందిరంబును పచ్చతోరణంబులతో రమ్యంబుగ నలంకరింప బడినది. గాయకులు దుండభివాద్యంబులతో సభ్యులకు స్వాగతంబు నొసంగిరి. ఆహ్వానసంఘము వారు ప్రతినిధులభోజనముజ్జనాదిధుల సౌకర్యములకై మంచి యేర్పాటులను చేసెరి. కాని వారు చేసిన ప్రయత్నములకు బాలింబులు ప్రతిఘటలు పట్టెనీ యుండినందులకు ఆహ్వాన సంఘపు కార్యనిర్వాహక సభ్యులెటు సంతృప్తిగ కుండుట సహజము. ఆహ్వాన సంఘమునం భాషాభివాసలైన రావు బహదరు వారణాసి నుడ్రమ్యజ్ఞం పంతులుగారు, రావు బహదరు సి. ఎన్. గొడుగారి, ఎ. జి. శివ రావు గారు టి. రాఘవాచార్యులుగారు, టి. నరసింహంబుగారు, కె. బ్రహ్మశాస్త్రిగారు, గోపాలాచార్యులుగారు, డి. గోవిందరావు గారు గలరు. సుప్రసిద్ధ నాటకకర్తల కొలాలచలం శ్రీనివాస రావుగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు. కార్యోత్సహ పరాయణులయిన రావుబహదరు గోపాలస్వామి మొదలొకరగు, టి. శంకరలింగంబళ్ళగారు, ఎస్. వారాయణరావుగారు కార్యదర్శులు. కార్యదర్శులు ప్రతినిధులకుతులకు భోజనాది సదుపాయములకు జేసిన యేర్పాటులకు ప్రతినిధులయొక్కయు పుంవా సత్కృత్యయొక్కయు వందనములకు లోతలు. సుప్రసిద్ధ నాటకప్రదర్శకులైన కృష్ణమాచార్యులసభ, సరస్వతి దిం. సభ, సుమనోంబుసభ నాటకముల ప్రదర్శించి పరిపాతు ప్రతినిధులు మొదలొకడెత్తువల నాగవేనిమొట్టమొదట జేయుటయు కాక నాటక ప్రదర్శనమువలన పుట్టునామున్ను పంపతు సహాయమునకయి ముచ్చంటి వారికగల యాంధ్రభాషాభిమాన మును వెల్లడిచెట్టి ఇంతివరకును వివిధనాటక నామాజకులకుగల వైరభావమునువిడిచివేడి చేయి సమాజములలోని సమర్యులైన సభ్యులు చెందవనాటకమునం. ఆనాటక సామాజకులతో గలిసి ప్రదర్శించుటచే నాటకప్రదర్శన మతరవాడీయుముగనున్నది. ముందును నిజమిత్రభావమును గలిగియుండి కళాభివృద్ధికై నామాజకులందఱును తమ ప్రదర్శన సామర్థ్యములు జూపుట సమంజసము.

ఆహ్వానసంఘ సభ్యులును బళ్ళారిపురవా సత్కృత్యులును గాక యాక్రింద జెప్పినవారు ప్రతినిధులుగ వచ్చియుండిరి. జయంతి రామయ్యపంతులుగారు, చెన్నపురముండి సెమిల్ పట్టా భిరామారావుగారు, వెంకట రంగయ్యగారు, వాగ్దేవరెంపు గారు మాననియులు రామభద్రరావు జమిందారుగారు, కడప నుండి గుండురావు లక్ష్మణరావుగారు, కర్నూలునుండి దక్షిణామూర్తిగారు, వెనుకొండనుండి వెంకటసుబ్బయ్యగారు హాస్పేటనుండి సి. ఎన్. గొడుగారు రాజారావుగారు, గంటామునుండి నూర్యప్రసాదరావుగారు, రాజమహేంద్రవర మునుండి చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము, బి. ఎన్. నరసింహ రావు, రామమూర్తిగారు, తెనాలినుండి పెద్దిళ్ళాట్ల శ్రీరా ములుగారు, బందరునుండి అమృతరావుగారు క్రొత్తకొత్తపంపు కవులు. ధారాకోట, పుయ్యూరు, మునగాల కపిలేశ్వర్ పుర ము జమిందారులు, న్యాయమూర్తి శేష గిరి అయ్యుగారు, వైద్యరత్న పండితి గోపాలాచార్యులుగారు, గొ॥ మో. రామచంద్ర రావుగారు ఆకెళ్లనూర్యవారాయణ

యులతో ప్రారంభోత్సవమున నిర్వరించిరి. ఇది యైనమొక రిం మంది యతిథులకు విందుగావించబడినది. గొ॥ న్యాయ మూర్తి బీమనుగారి సాయంకాలమును హాస్యప్రకల్పమైన ప్ర సంగముతో నాశిర్వదించిరి. గొ॥ న్యాయమూర్తి సర్ శంకర నాయుగారును వి. తిరుమలపిళ్ళెగారును తక్కిన యాశిర్వాద ప్రసంగములను గావించిరి. ఈక్రిందివారలు కార్యనిర్వాహకులుగా నెన్నుకొనబడిరి.— గొ॥ న్యాయమూర్తి సర్ శంకర నాయుగారు, రైట్ వర్షిష్ ఫుల్ మాప్తులతోడలాడ్జి, రావుబహదూర్ వి. ఆశ్వత్థ సెట్టిగారును, వి. తిరుమలపిళ్ళెగారును వారైదులు; హాస్ ఆంధ్ర కంపెనీకి సంబంధించిన ఓ. తిరువేంగడ త్రిక సెట్టిగారు కార్యదర్శి.

గారు, లెక్కగడ నూత్యవారాయణగారు మొదలగు మహా జనులు రాజాలనందులకు విచారమును చేరిరి.

శనివారము రెండు గంటలకు పరిమిత్తు గూడినది. మూడివందలకుపైగా సభ్యులు వచ్చియుండిరి. ప్రతినిధుల సంఖ్య యత్యల్పము. సుప్రసిద్ధ వేషధారులు ఓ. రాఘవాచార్యులుగారు మధుర స్వరముతో స్వాగతంబును వాడిరి. సుప్రసిద్ధనాటక కర్తలు కొలాలచలం శ్రీనివాసరావుపంతులు గారు ప్రతినిధులకు స్వాగతంబు నొసంగిరి. వారి స్వాగతో పన్యాసము విమర్శనోపేతమై భాషాభివృద్ధిమై యొప్పుయిన్నది. ఆంధ్రదేశ చరిత్రమును పరిషత్తుల లాభమును వారు విమర్శనో పేతముగ జట్టించిరి. వారి వ్యాసములోని యొకభాగ మిచట నుదాహరింపబడు చున్నది.

“సాహిత్యపరిషత్తు శబ్దములే పూర్వచరిత్రలుచెలిసిన వారికి మాన సాహిత్యములుగ నుండును. సాహిత్యశాస్త్ర స్వార్థ స్యము సకల కళాసహితముగు వాండిత్యముని స్థాపించును. ఇప్పటివారు కొందఱు పంచకావ్యములలోని కొన్ని శ్లోకములు నెచ్చుకొని తమకు సాహిత్యమైనదని పలుకుచున్నారు. ఒక్కొక్క శాస్త్రమునం బండితులగుట సాధ్యమగును గాని, సాహిత్యమున సంపూర్ణుడగుట సులభసాధ్యముకాదు. వేద వేదాంగములు, ఉపనిషత్తులు, న్యాయవాక్యకరణాది శాస్త్రములు, భరతశాస్త్రము పురాణేతిహాసములు చరిత్రాంశములు గొంతవరకు చెలిసి కావ్యనాటకాదులు సంపూర్ణముగ నెర్పినవాడే సాహిత్యమైనవాడు. అట్టి పాండిత్యములేని వాడు తనకు సాహిత్యమైనదని చెప్పకొనుట శ్రుల్లదము.

ఇంకఁ బరిషత్తునుండి మనలోఁ బురాతన కాలమునుండి యుండినపద్ధతి, యూర్వాపుడేశములో యూనివర్సిటీలనియు పూర్వకాలపు గ్రీకుదేశములో తికాదమీలనియు, నుండినరితిగ ముఖం బూర్వకమునం బరిషత్తులుండెను. ఏకాం ముఖుడైద్రుమాయన కై నను సంపూర్ణాగ్రహ ముందిన శిష్యునకైనను వేదాంతవిద్య బోధించునది “ఉపనిషత్తు”. అటుగాక బహిరంగముగ విద్యను బోధింప నేర్పడిన పండితి సభ “పరిషత్తు” విద్యార్థుల విద్యాభివృద్ధికైగా నేర్పడిన పండితిసభ లిది.”

ఆనిగొంది సంస్థానాధీశులును, విజయనగర సామ్రాజ్యాధీశుల వంశజులునునకు శ్రీరంగ రాయలుగా చేకగ్రీవముగ సభాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. మరి యొకవ్యాసము సమయోచితముగ భాషోదయనూచనలను వ్యక్తకరించెను.

కోలాలచలం శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు ఆంధ్ర సాటక చరిత్రము నత్యంత విమర్శనోపేతముగ సభ్యుల కానందము గలిగించునటులు పునర్వక్షించిరి. శంకరరంగ రావుగారు ప్రాచీన రాజ్యాంగ పద్ధతులను గురించి మంచియుపన్యాసమును జదివిరి. వడ్డాది నుబ్బరాయకవి విగచితములైన పద్యములు చదువ బడినవి.

రెండవదినమునందు ఆంధ్రపత్రికల ప్రస్తుతస్థితిగురించియును, ఆర్యుల సాగంక ప్రభావమును గురించియును, వ్యాసములు చదువబడినవి.

కావలెను

నమ్మక మైనట్టియు క్రొత్తమార్పులతో కూడినట్టియు వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును, జిల్లా ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు ఇయ్యబడును. వేగా అలమెన్నుకూడా యయ్యబడును. పనిచేయు సమర్థులసత్ప్రసరనము కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు లుండవలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇప్ప మున్నవారు వెంటనే ఈదిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఏ. యస్. రంగను,

ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,

81-ఏ. తేరువీధి, తిరువల్లిక్కేడి, చెన్నపట్టణము.

పచ్చకర్పూరము	కెల	తులం 1-3	6-2-0
కుంకుమ పువ్వు	"	"	2.0-0
గోశోజము	"	"	5.8-0
కస్తూరి	"	"	22-0-0

అమృతాంజనండిపో రి తలుచెట్టివీధి, మదరాసు.

గంభీరపద్యాపను నోసంగిరి. రజస్వలా వివాహశాసనము నిమ్మ బాతుధర్మము మున్నగు విషయముల నామోదించుచు నుపన్యసించి రజస్వలా వివాహశాసనమును గూర్చి విషయ నగరము వాస్తవ్యులగు మహామహోపాధ్యాయ తాతా నుచ్చారాదు కాస్త్రీ గారపద్యాప మూలముంచి.

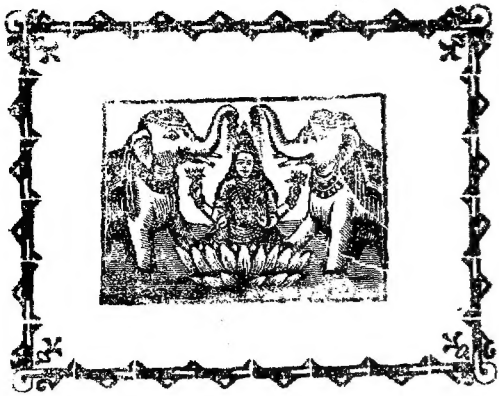
9వ గోదావరీమండల సాంఘికసభ

ఈసభ ఈనెల 5 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 1 గంటకు పెద్దాపురమున సాలంకృతమును చల్లనినవ నోసంగునట్టియు ప్రత్యేకముగ నిర్మించబడినట్టియునగు సభాశాలయందు, కాకలాదలొనున్న పితాపురము రాజాగారి కళాశాలా ప్రధానోపాధ్యాయాధ్యక్షులగు ఆర్. వేంకటరత్నమునాయుడు గారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైనది. ఆదివార కధ్యక్షులుగ నియోజితులైన డి. వి. యస్ ప్రకాశరావుగారి కాకస్థితిముగ నస్వస్థతగలుగుటచేనాయుడు గారధ్యక్షతనహింపగోరబడిరి. జిల్లాలో వెక్కుబోట్టునుంది నియత్తులును ద్రష్టులును వచ్చియుండిరి. వచ్చినవారిలో గొల్లకోట గంగాధర్ నాయుడు జూలగారును, కాట్రాపులపల్లి జుయందారు గారును కొమ్మనరంగింహంపు గారును వి. కృష్ణబ్రహ్మయ్యగారును, రామయ్యగారును. పి. వెంకట రామయ్యగారును. తేటమళ్ళ రామయ్యగారును. బి. నారాయణమూర్తిగారును. సి. శాన్. నుబ్బారావుగారును సి. హేచ్. శివగిరిరావుగారును పి. వెంకట్రామయ్యగారును మున్నగువారు చాలమంది యుండిరి. మొదట చిన్న ప్రార్థనతో సభప్రారంభింప బడినది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు యస్. కలు మొదల్యారు గారు స్వాగతోపన్యాసమును చదివిరి. వేంకటరత్నము నాయుడుగారు సహజాన్విత వాగ్ధాటి పటిష్టలును హృదయంగమమును నీతిబోధకమును నగు నుపన్యాస మొసంగిరి. రజస్వలా వివాహశాసనము, విదేశగమనము, స్త్రీలకు విద్యనేర్పట, సాంఘిక పరిశ్రమనము, నిమ్మ బాతుధర్మము వితరణపుల స్థితిని బాగుచేయుట కన్యకల పేలునుగోరుట మున్నగు విషయములను గూర్చి తీర్మానములు చేయబడినవి.

శ్రీ సీతారామ స్మృతిపావనకోత్సవము:—

త్రైత బహుళ పంచమి మొదలు నవమి పర్యంతమును నూరు పీఠులో మహాత్మ్యము జరగును.

గోధుమల యెగుమతి:—ఈ యేప్రిలు నెల 1-వ తేదీ మొదలు 1916-వ సంవత్సరము మార్చి నెల 31-వ తేదీ పర్యంతము ప్రభుత్వమువారును వారి యేజింట్టును తప్ప తిని తిరులెవరును గోధుమల నితరదేశముల కెగుమతి చేయకూడదు ఈ యేప్రిలు నెలలో నెగుమతి చేయబడు నిమిత్తము కొనెడి గోధుమలకు నెల నిర్ణయించి విషయమును గూర్చిని విచారణ సాంతముకా వచ్చినది. ఈ నెల తదనంతర మాసముల నెలలకంటె హెచ్చుగ నుండును. మే నెల యెగుమతులకు నెల తగ్గింపబడును; సరియైనంతో యునెడల, ఏప్రిలు నెలముగియుక పూర్వ మేర్పడినట్లుగాను నెల యెగుమతుల నెల యింకను తగ్గింపబడును. ఈ విధముగా, గోధుమలను తినువారి యావశ్యకము క్షయసానువారుల న్యాయమైన లాభమునుగూడ గమనించి గోధుమలనెల క్రమక్రమముగా తగ్గింపబడును. ప్రపంచముందలి గోధుమల నెలకును నికర్తడకొను నెలకును గలభేదములో, విజిల్లకవిషయమును తక్కిన యవశ్యమైన కర్మమునుపోగా నిగిలినద్రవ్యము ప్రభుత్వమువారికి లాభముగా నేర్పడును. ఈలాభిప్రయత్నమును ప్రత్యేక ప్రయోజనముల కుపయోగించు నిమిత్తము ప్రయత్నములుచేయబడును. తూర్పుదేశములలో గోధుమలుతినెడి ప్రాంతపులకు, కావలయునన్ని గోధుమలు కొరకునట్లుచేయుటకుకూడ బాగరూకతతో నెచ్చాటుగావింపబడును. గోధుమపిండి యెగుమతులు గోధుమల యెగుమతుల కంటె మక్కిలీ తిమ్మవగనుక దానియెగుమతినిగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రానుకొనుట యనావశ్యమని భావించబడినది. అందు, ఎగుమతులు సుతిమాలుకుండు నిమిత్తము 1915-16 సంవత్సరమున నెలయెగుమతిచేయబడిన గోధుమపిండికంటె మక్కిలిన గోధుమపిండి యెగుమతి చేయబడగూడదని నిర్ణయించబడును. ఈయెగుమతులముల్లము వివిధమైనవిండి యంతా గారములకును పంచికేటబడును.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 6-తేది

మంగళవారము.

ఆదవాని పురపాలక సంఘము.

ఆదవాని బల్లారి జిల్లాలోని సుప్రసిద్ధ వర్తక స్థానము. జనసంఖ్యను ట్టి చూచినను జిల్లాకిం తెను గొప్పది. బల్లారిలోనుండు ప్రజల ఇరువదియొన్నిదివేల బిల్లరయే. ఆదవాని ప్రజల ముఖ్యము కృషిచేయుచిల్లర కానివర్తకమునకు విద్యకు విశేషము సౌబంధము లేదను మనప్రాతవాసుక ననుసరించి ఆదవానిలో విద్యా ప్రచారము విజృంభింపలేదు. ఇంట ప్రవృత్తులు ధనరాసులు నున్న చాలానది ఆదవాని వారు విద్యాభివృద్ధికి లగిన ప్రయత్నము లొనర్చలేదు. గతరపు వర్తకముతో సమానముగా విద్యయు గను నింపబడి యుండలేని ఆదవాని ఎక్కడో బల్లారిని మించి ప్రఖ్యాతికంది యుండునలసిన పట్టణము. మంచి ప్రతిభంబుభూముల మధ్యమున నుండుటచేత దత్త మండలములలోని మహాలక్ష్మీ కావాసము యున్నది. ఈపట్టణమున మహమ్మదీయులు, లింగాయతులు, ఇతర హిందవులు మున్నగు తెగలెన్నియోగలవు. ఈతెగలూకుటచేతనువిద్య లేకపోవుట చేతను నిటీవల స్వపరిపాలనా విషయమున నీనగర మొక విచిత్రత్యావస్థమునకు పాత్రమయినది. అచ్చటి నగరపాలకసంఘమున 16 గురు సభ్యులున్నారు. అందులో నైదుగురు మాత్రము ప్రతినిర్వచితులుండువారు. తక్కిన పదుకొండుగురును ప్రభుత్వమువారిచే నియమితులునవారు. ఇటీవల ఆదవానిలోని ప్రజల మొత్తము 16 రెండు మాటల కెండునంతులు నిర్వచితసభ్యులుగా నుండుట తగుననియు నావరముచు దయచేయవలసినదనియును ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి కలెక్టరుగారైన మాస్కాట్టిగారు బల్లారిలోని 22 ధర్మలో 16 గురు నిర్వచిత సభ్యులుండుట నెరిగిన వారు కావున నాదవాని ప్రజల కోరిక స్వకారణమని యెంచి అచ్చటి వారికోరికను సఫలముచేయవచ్చునని సిఫారసు చేసిరి. ప్రభుత్వము వారు ప్రజల తీర్మానమును కలెక్టరుగారు నగరపాలక సంఘమునకు బంపి వారియభిప్రాయము కనుగొనవలసిన దనిరి. సమావేశ మగునప్పటికి చేరిన సభ్యుల సంఖ్య 14, ఇందులో నొక్కరు తహశీలుదారు, మరియొక్కరు డిప్యూటీ కలెక్టరు, ముగ్గురు ప్రభుత్వము వారిచే నియమితులునవారు. తక్కిన ఏడుగురు నిర్వచితులు. నిర్వచితులలో నొక్కరు మాత్రము మాత్రమునిర్వచిత సభ్యులుండిన చాలానిలభిప్రాయపడిరి. విమగురుమాసింబ రెండునంతులు కావలయుననిరి. తక్కిన ఒక్కడు అధికారులతోను అధికార నిర్వచితులతోను చేరిపడుననింబు లేదుగు నిర్వచితులన్న చాలుననియెను. తహశీలుదారు, డిప్యూటీ కలెక్టరు లూకుటచే నేర్పజే చాలునను ప్రభుత్వము ప్రజాసభకు విరోధముగాను కలెక్టరు గారి సిఫారసుకు విరోధముగాను అంగీకృత

మయ్యెను. డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు కలెక్టరుగారికి వ్రాయుచో నగరపాలక సంఘములో రివిన్యూడివిజనలు ఆసీసరు. తహశీలుదారు, స్కూల్ సబ్ అసిస్టెంట్లు పబ్లికువర్కును అధికారియండి తీరవలసియున్నా రనియు నీరు పోను పదిరెండి-టిలో నొక్కసానము లను నిర్వచితులకు నిచ్చివేసినయెడల నాదవాని లోని మహమ్మదీయులు నేతగాండు, కోమల్లు, లింగాయతులు మున్నగువారికి తావేదోకదనియు అందువలన వారి లాభాలాభముల గమనించుటకు వీలుండదనియు వ్రాసిరి. ఫానికాధికారి డిప్యూటీ కలెక్టరు వ్రాయునప్పుడు మన పెక్కుభేదములు పెక్కు జాతుల భూమిలో బయటివాడగు కలెక్టరేమిచేయగలడు. ఆతడును ఏడ్గురేచాలునని తాచేసిన సిఫారసు తా నువసాహించుకొనుచు నగరపాలక సంఘమువారి వివేకమును బాగమున వ్రాయవలసినవాడయ్యెను. అయిన ప్రభుత్వము వారు క్రొత్తమార్గము దీయువారైరి. ఏమనుగాక పదియును గాక యెనిమిదిగురను నిర్వచితులను ఆదవానిపురపాలకసంఘమున కియ్య నిశ్చయించిరి. వారు కారణములను లిఖింపలేదుగాని అగత్యముండవచ్చునని యభిప్రాయపడిన ఒంటి సభ్యుని షో నేకీభవించినారనుట సిద్ధము. ఈ విధముగా నధికారివర్గ ప్రాబల్యము గల ఆదవాని పాలక సంఘమునకు ప్రభుత్వమువారు బలవంతముగా నెక్కువ స్వాతంత్ర్యమిచ్చువాడైనారు. ఈయూ ఖ్యానమువలన రెండు విషయములు స్పష్టములు. ఒక్కటి, తగిన విద్యాప్రసారము లేకపోయినచో మన విభేదము లడుగంటనిచో ప్రభువులు మనకు స్వాతంత్ర్యము లియ్య దలచుకొని సిద్ధపడిన మనము పోగొట్టుకొనవలసిన వార మగుదుము. ఇది కొంత ప్రభువులకు కొంత మనకుసంబంధించినది. రెండవది అధికారుల కలుకుబడి స్వభావింపాలవేరిట జరుగుచుండినంతకాలము ప్రభుత్వము వారు సానుభూతి కలవాడేయెను. ప్రభుత్వము సానుభూతిని ఏకాంతమోహమున పోగొట్టుచు ముందు. కారణములు మండ్రిగా వైకి కన్పింప గలవి ముగ్గురు. మొదటియుండదు. ఈ రెండు విధములకు ప్రస్తుత వర్షలోని లోపములను బోనడచుటకు ఉద్దేశ్యాధికారులేమి ప్రజానాయకులేమి పరిశ్రమ చేయవలసి యున్నారు. మన ప్రభుత్వమువారు ఆదవాని ప్రజలడిగినందులకు అధ్యక్షునిగారి కారణములను జెప్పి సరఫరాముగా ప్రజలముత్సాహమును త్రోసివేయక అగత్యము నిర్వచిత సభ్యుల నిచ్చియుండుటకు మనము సంకల్పింపవలసినదే. తమతో తాము కల్లోలపడక ఆచరణభాగము సరియైనవారిని నిర్వచించుకొని వారి మూలముగా పనిచేసి చూపినయెడల నచిర కాలములోనే ఆదవాని ప్రజల తమకోరిక యాడేరుటను గాంచగలరని నమ్ముచున్నాము.

మాటలాడు వారు మాటలాడు చుండగనే పనిచేయువారు పనిచేసినై చు చుండురు. గంజాము జిల్లాలో నింకను మ డలసభయైన నేర్పడలేదు. కాని బరంపురము తాలూకా బోర్డువారు మాత్రము గ్రామసంఘ నిర్మాణమున నిపుణులై ఆసంఘ మున్న గ్రామ కార్య నిర్వహణ మొనరించుచున్నారు. తాలూకాబోర్డు మొదలు ప్రతియొక్కరుకును కొన్ని గ్రామములలోపంచాయతుల నేర్పరచును. వారు గ్రామతటాకము, గ్రామములోని నూతులు, గ్రామ విద్యాలయము మున్నగువానికి మరమ్మత్తు లిత్తాదులు చేయుచుటకు శక్తినిసం గబుడుదురు. వారికి కొంత అడ్వాన్సువైక మిత్తురు. ఆవైకముతో వాకిపనులను సాగింతురు. నూటికి ఎనుబదివంతున ద్రవ్యము కర్పు పడిపోయినతో

డనే తాలూకా బోర్డులోని తన సభ్యునకు తెల్ల యపరతుగు. ఆతడింకను కావలసిన కాత్రమును తెప్పించి యిచ్చున. ఈవిధముగా నిప్పటికి రెండు మాసములపనియే జరిగినదటగాని ఇ తహానే పదు నైదువేలు వ్యయ పెట్టబడినవి. ఇందులో నొక్క ఎమ్. గంగరాజు పంతులుగారను తాలూకాబోర్డు మొదలుగారు ముప్పది గ్రామముల వైకి 13 గ్రామములలో పనిచేయుచు ఆరువేలవరకు పని చేయించినారట. ఈవిధోపంతటను జిల్లాకలెక్టరు గారగు డేవిసు గారు మౌదయ పూర్వకముగా తోడ్పడుచున్నారు. వారు స్వయముగా పని చేయువారలను కనిపెట్టి సిఫారసులమీద నాథార పడక సభ్యులను బోర్డులకు నియమించు నభ్యాస ములవారట. ఇటీవల తహశీలుదారుగారు సభ్యు త్వము మానుకొనగా డేవిసుగారు శ్రీయుత ఎస్. సత్యనారాయణ యను నొక్కరిని వారి పరిశ్రమకై మెచ్చి నియమించిరట. ఇదియంతయు జూడ సరియై కలెక్టరుగారు సానుభూతితో ప్రోత్సహించిన యెడల జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డుల సభ్యత్వము నకు పెనగులాడు మన నాయకులు వట్టి నారమునకు గాక నిజముగా సేవకై అట్టి సభ్యత్వము సంకీర్ణించి పనిచేసినయెడల నచిర కాలములోనే మన గ్రామము లలో పంచాయతి పరిపాలన స్థిరమగునను నా లుదయించుచున్నవి. బరహంపురము తాలూకా బోర్డువారిచే నిర్మితములయిన పంచాయతులను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి కొంతకొంత సివిలు క్రిమినలు శిక్షలనితురనియునాసంఘములు మహా దారనాయకులయండన ప్రవర్ధిల్లి తక్కిన మండల ములకు మార్గదర్శకములగు గాక యనియు నమ్ముచున్నాము.

మళయాళము నందలి తానూరువద్ది మత్స్య శాఖాకార్యాలయమున ఎ. కె. మీనకాగారను పండితుడు కొన్ని మాసముల క్రిందట సబ్బుకర్ణా గారమును నెలకొల్పినాడు. ఆతడచేయు సబ్బులుల్కొప్పములుగా నుండుటచేత కల యర్థత సంపత్తి చాలకపోయినదనియు దానిని పెంచుచున్నా డనియు నొక విలేఖకుడు టైముస్పత్రికకు వ్రాయుచున్నాడు. పశ్చిమతీరమున సబ్బుకు కావలసిన నూనె సామగ్రి కావలసింత యున్నది అట్టిచోటని పరిశ్రమ ప్రారంభమై అభివృద్ధిచుగుచుండుట విషయము కాగలగుటను సూచించు చున్నది. అందుకు దేశహితులందరును తప్పక సంకల్పింపగలరు.

తొమ్మిదవ గోదావరి మాతసభ నేటి యుదయమున పెద్దాపురమున సారంభమయ్యెను. వర్తమానమును వ్యాసములును మాకు నివ్వడే చేరినవి. స్థలసంకోచముచే వానివిమర్శ మరయ్యెక నాటికి నాపవలసినవార మైనారము.

ఆఫ్రికా
జర్మనీవారి యుద్ధపునడవ.
రెండుగంటలు పోరాడుట.
బ్రిటీషువారు ధ్వంసముచేయుట.
లాహోరు ఏప్రిల్ 5:- యజ్. డబ్లియూ. ఆర్. స్వచ్ఛంద సైనికుడు వ్రాసిన యుత్తరముం దిట్లున్నది. "విని ప్రెడే అత సరమ్మనంతు కావలియొడ, విక్టోరియాస్వాంజా, తూర్పుఆఫ్రికా మార్చి 6 కివారము:- రెండుగంటలకాలము పోరాడి ముంగారుడు జగ్మవీవారి యుద్ధనావన ధ్వంసము జేసితిమి. మాలోనెవ్వరుకు నష్టముకాలేదు." ఈ వ్రాసిన వారు గత సంవత్సరం లగాయకు విప్రేక్షు యోధులొకండు విక్టోరియా స్వాంజాసరమ్మన కావలిగాముచున్న పటాలము లొనివారు. ఈయోధుల నొకసాముధపు రైలులోనిశిరంగిని దెచ్చియుంచిరి. ఉద్యోగియుండు భటులును లాహోరులోని యజ్. డబ్లియూ. ఆర్ లోని కా. యేజివాగ్ కాఖానినివారు

బరోపా మహాసంగ్రామము.

సముద్రమును దురాగతములు.

ఉత్తరసముద్రములో గ్రీనువియరుమున్నగుట.

లండన్ మార్చి 30:—ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని మొత్తం ప్రజలను మోడ యుద్ధం తరువాత మునిగిపోయిన నియమాలలో నివాసితులు పెన్షన్లను సముద్ర తీరమున కేర్పరించుట ప్రయత్నము వాస్తవమున దెలుపబడెను.

గిటి ఆఫ్ బ్రెమెన్ అను స్థలమును గుట.

లండన్ ఏప్రిల్ 5:—బాల్టిక్ సముద్రమున గిటి ఆఫ్ బ్రెమెన్ అనుచోట ప్రజలను సామర్యముగా ఉంచుచు వేసిరి. వానిలలో నలుగురు మునిగిపోయిరి. మర 18 గురు పెరిజెన్సరీ యొద్దను దింపబడిరి.

మరెండు మునిగిపోవుట.

కొకే హాల్ ఏప్రిల్ 5:—బ్రెస్లెల్లో సాన్ని ట్టులను దిగుమండుడిసాక నిలిపివేయబడెను మందు గలములమున నిలిపివేయబడెను మునిగిపోవుటయే దీనికి కారణము. ఓడలలోని వానిలను తీసివేసిరి.

జర్మనీ వాణిజ్యము ముగిసిపోవుట.

లండన్ ఏప్రిల్ 5:—స్వీడన్ దేశము నుండి జర్మనీ వారికి యినుమును కొని పోవుచుండగా గ్రేట్ బెల్జియం అను జర్మనీవారియొద్ద బ్రెస్లెల్లో సముద్రమునందు మునిగిపోయెను. 35 గురు మునిగిపోయిరి. ఈ యొడ మందుగల తగిలి మునిగెనని యనుకొనుచున్నారు.

రెండు స్త్రీలను ముంచుట

లండన్ ఏప్రిల్ 5:—“బిలిన్” అను ఒక చిన్న గ్లాస్కో స్త్రీలను ముంచుట, “హార్బర్” అను రష్యన్ స్త్రీలను ముంచుట జర్మనీవారు ఇంగ్లీషులను ట్రాప్ చేసినవలెనని. స్త్రీలు మునిగిపోయినవి. కొరకులు దక్షిణంపబడిరి.

అమెరికావారు పరిహారమును గోరుట.

లండన్ ఏప్రిల్ 5:—వాషింగ్టన్:—“ప్రికెట్ కుట్ థీర్ డిక్” అను నావతో “విలియంస్” అను నావ ను ముంచినందుకు నవంబరు 20 నుండి క్రొత్తముల వారు జర్మనీవారి యొద్దనుండి 2,28,060 డాలర్లు కొరచున్నారు.

ఇంగ్లండు

రాచనగల్లలో సారాయిలను నిషేధించిరి.

లండన్ ఏప్రిల్ 5:—రెపబ్లికన్ రాజమందిరములో ఏవిధమున సారాయిని ఉపయోగించరాదని బార్లికంక్రెట్ గారు ఉత్తరువు చేసిరి.

బాల్కనగారు

లండన్ ఏప్రిల్ 5:—పర్షియన్ విప్లవమున నాపని చేయుటకు సిద్ధముగ నున్న బాల్కనగారు తెలిపిరి. వీరు యిప్పుడు సామ్రాజ్య విరుద్ధములను విరూపము లేకుండ పనిచేయుచున్నారు.

అక్కహత్య

లండన్ ఏప్రిల్ 5:—కట్టుకట్టు ప్రసిద్ధుడగు స్టాన్లీ అను నదికి చాతాల్లో చనిపోయెను. పంచాయితీ దారులు అత్యహత్య చేసిరిని ప్రకటించునాడని తీర్పు చెప్పిరి.

ఫ్రాన్సు

జస్టిను విమానము.

లండన్ ఏప్రిల్ 5:—అదివారము ఫ్రాన్సులో ఒక జస్టిను ఫ్రాన్సు దేశమునందలి కేన్ కు రేవువెళ్ళి వచ్చి యుద్ధనావలకు కలపబడినది. కొంతమంది ఎగిరి తరువాత జర్మను సేనలను చొట్టికొట్టి పోయినది.

స్వార్సప్రకటన

లండన్ ఏప్రిల్ 5:—నిన్న సాయంకాలపు ప్రకటన:— విశేషము లేమిలేదు. మార్చి 6 వ తేదీన ఇంగ్లీషు సేనలను జర్మనులకు కలిగించిన నష్టమును గుర్తించి కారులకు పూర్తిగా తెలియచెప్పినది. తర్రీ నెయింటు ఆగస్టేడ్ ను జర్మను విమాన గ్రహమునకు కొలవడము కలిగినది. ఆ గ్రహములను విమానములకు కూడ నష్టము కలిగినది.

హోల్ కెక్ లోని నాకా నిర్మాణాల తరులబడి పోయినది. రెండు సబ్ మెరైనులు నాశనమైనవి. ఇంకొక సబ్ మెరైనుకు చాలనష్టము కలిగినది 40 మంది జర్మను కూలీలు చనిపోయిరి. 62 మందికి దెబ్బలు తగిలినవి.

యుద్ధపుస్థితిగతులు.

మిలిటరీ విలేజులకు విరుద్ధములు.

రణరంగమునది సేవలవరములు

సిస్టా ఏప్రిల్ 5:—ఇంగ్లండునుండి యీ క్రిందివాడ వచ్చెను:—ప్రశాన స్థితినిగూర్చి టయిన్స్ పత్రికా పైనిక విలేజుల యిట్లని వాయించుచున్నాడు.—మిత్రముండలివారి వైద్యముల స్థితిగతులు ముగిసినట్లె తెలుసుకొన్నది. 4 వ జనవరి యందు 200000 మంది జర్మనీవారును ఆస్ట్రియావారును గలనీ రుప్రెవారిమీదబడి సేమయు జేయలేక నిష్క్రమిలెరి. వారికి 5 లక్షలకు లక్షల వైద్యమైయుండదు. వైద్యములను స్వాధీనపరచుకొనినపుడు కొట్లాట సైనికుల నేతక ఆస్ట్రియా వారి వైద్యమును బట్టుకొనిరి. కత్తెసియాలో రుప్రెవారు 5 లది యున్నారు. బాల్టిక్ సముద్రమునందు నల్లనముద్రము నందును వారి నాకాధరము కోబోల్ యుద్ధపుత్తములకు మాన్యుల సేర్పరచుచున్నది. సుపత్తి వృద్ధియొకటిది రుప్రెవారి వైద్యములు మిత్రమున క్రేస్తముల నగును. తూర్పురంగమునకంబబడిన జర్మనీ సైన్యలలో నెవ్వరును తిరిగి పశ్చిమమునకు వచ్చినట్లు ముఖ్యవరకును తెలియలేదు. రాబోవు వేసవియుందు రుప్రెవారు శత్రువులవై బడె నున్నారు. అప్పుడు లాభము కలుగునని యనుకొనవచ్చును. ఫ్రెంచి సైన్యము 2500000 సేనాముఖమున నున్నారు. నాలు దేశమునందు మర 1250000 మందియున్నారు. బ్రిటీషువారును బ్రెస్లెలువారును సమానసంఖ్యలతో జర్మనీవారి నెదుర్చు చున్నారు. పశ్చిమమున జర్మనీ సైన్యముల బహుశా 150000 మంది యుండును. కావున పశ్చిమరంగమున మిత్రముండలివారి సంఖ్య జర్మనీవారికంటె అధిమము 10 లక్షల వైకిలవైనను మోచుకానుండును. ఇంగ్లాండు రుప్రె ప్రాన్సులందు నలువ యున్న సైన్యములనుగూడ జేర్చితేమీ జర్మనీ ఆస్ట్రియావారిల కంటె రెండు రెట్టికెక్కుగా సైన్యములు మిత్రముండలివారు గూర్చుకలుగుదురు.

టయిన్స్ పత్రికకు తటస్థదేశీయమునందలి విలేజులయిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—బ్రిటీషు నాకాధరము యొద్ది జర్మనీ వారిని నలచుచున్నది. ఇంతవరకు జర్మనీవారు అనుకొనినంత నష్టమును కలుగజేయలేదని ప్రఖ్యాతిపొందిన యింగ్లీషి యులు చెప్పుచున్నారు.

హోమరుస్ విలరుకాఫ్ ను సట్టుకొనుట.

ప్రత్యక్షముగ చూచినవారు చెప్పునంగితి.

పరాసు అధికారి తెలియజేయుట.

పార్లమెంట్ ఏప్రిల్ 4:—హోమరుస్ విలరుకాఫ్ గ్రామ మును దొమ్మిచేసి పట్టుకొనటకు గురించి సంగతి సర్వము లను ప్రత్యక్షముగ జూచిన, పరాసు అధికారి యిట్లు తెలియ జేయుచున్నాడు.—జనవరినెలలో ముందున పోయిన పరాసు సేన ఆహారము లేకపోవుటకు లొంగిపోవలసి వచ్చినది. జర్మను లిక్కడ కొండలమీద కందకములను నిర్మించుకొనిరి. ఈ కందకములు కనుపడకుండుటకులె నున్నవి. ఇక్కడ నుండి వీరు సరిగ గురిజూచి, అగ్ని కృష్ణము కురిపించుచువచ్చిరి. ఇందువలన సమీపమున నున్న లావల దగ్గరకు వచ్చుటకు సాధ్యము కాకుండెను. కొందరపడి వీరి నెదిరించి పోతుటకు విలులేదు. అందుచే నెమ్మదిగా ఒక్కొక్కరాలి నే ధ్వంసము చేయుటకు పరాసు వారు మొదలిడిరి.

వోస్టెసులో మంచుపడుచుండెను. అందుచే దీనిని నెర వేర్చుట మరింతకష్టమయ్యెను. పరాసు సైన్యము కందకములను యేర్పాటు చేసికొనిరి. శత్రువుల అగ్ని కృష్ణ మువలన బాధకలుగ కుండ, మాటులను కట్టుకొనిరి. ఫిరంగులను అమర్చుటకు గచ్చునములు నిర్మింపబడినవి. ఈయేర్పాటుల నన్నిటిని సిద్ధము చేసికొని, పరాసువారు పిబరీమా సాంతమున జర్మను సేనల నెదిరించుటకు మొదలిడిరి. కాని జర్మను సేన, అదవులలో దాగి యుండెను. వందలజములదూరము పరాసువారిని ముందుకు రానిచ్చిరి. పట్టుదలతో ముగిసి యేర్పాటులు కూడ చేయబ

డినవి. మార్చి ఆరంభమున జర్మనులమీద మనము తీవ్రముగ నగ్ని కృష్ణ ము కురిపించి, సైన్యముల మీదపడి యుద్ధము చేసిన తరువాత, కొన్ని చారుగృహములను, జర్మనుల మొదటికందక పంక్తియు స్వాధీనమైనవి. దీనివలన జర్మనులకు చాలయాగ చాము కలిగినది. అంతట, రెండు పటాలములు ఆదినమున, నాలుగు సారలును, మరునాడు రెండు పర్యాయములకు, తలప డినవి. మర రెండు సారలు జర్మను సేన ముగిసినపడి నప్పుడు అగ్ని కృష్ణ మువలన, నాశనముచేయబడినది. అప్పుడు మనదేవులయ్యెను. తీవ్రముగ పోరాడిన జయముకలుగకపోదను నమ్మకముకలిగినది. అదవి దట్టముగ పోగియున్నది. ఫిరంగులు ప్రేమివారు మందిసాహసముతోను సహసముతోను, శత్రువుల ఫిరంగులనుండిన సాములను కనిపెట్టిరి. ఈ కొండలమీద జర్మనులు ముప్పునుయిట్లవైగా తెలిపారుచేసిరి. మార్చి మధ్య భాగమున మన ఫిరంగులు నాలుగుగంటలవరకు శత్రువులమీద అగ్ని కృష్ణ ముకురిపించినవి. తరువాత ఉభయపక్షములకును తీవ్ర మగుపోరాటముజరిగెను. ఫిరంగిగుండ్లు కృష్ణములై కురిసినవి. జర్మనీవారి ఫిరంగులు మున్నగునవి ముక్కుముక్కులై పోయినవి చెట్లనుండునుండి చూచినయెడల కందకభాగములకు, ఈ ముక్కులను విశేషముగ కావచ్చుచుండెను.

ఆనందము పవాతినేన ముందుకొనబడెన వారందరిని నది. జర్మను సైన్యము భయముచే కలవరపడిరి అంతట పరాసు సైన్యము ముందుకు ప్రోగిసికొనిపోయి, కందకములలోని జర్మను సైన్యములను తలపెడి, రెండుపంక్తులకుపట్టుకొనిరి. చాలమంది శత్రులు మనవశమైరి. ప్రక్కలనుండికూడ పరాసు సైన్యము, శత్రువులనుతలపెడి కందకములను పట్టుకొనిరి.

రెండుపర్యాయములు జర్మనులమీదపడినప్పుడు, మన ము నెరుకకు నెట్టి వేసితిమి. మన సైన్యము ముందుకుపోయిన ప్రదేశము బలపరచుకొనబడినది. జర్మనులకందకములలో కొంత, మరుకుడను ప్రాకారమై సన్నీలతో జర్మను సైన్యములను బయటకువచ్చిరి. కాని మన ఫిరంగులు వారిమీద నగ్ని కృష్ణ ము కురిపించి, వారిని నాశనముచేసినవి.

మార్చి 26-న తేదీ వచ్చినది. ఈ దినమున జర్మనులకు వారుగా నెదిరించి, వెనుకకు గొట్టుట కాలొందింపబడినది.

ఇంతవరకును మంచుపడి పరాసువారికి నిరోధము కలిగినది. ఇప్పుడాయంచు బాలరుణకొణబాలముముందకు, ఇక్కడి దక్కడవిడిపోయెను. ఆ నాటిసూర్యకాంతి యిట్లు పరాసు సైన్యము అంతుప్రాంతరంగులై ఆ పట్టుకొనండియు పోరాటమునిరింత రాయమున, జరుగ నారంభించెను. మన సైన్యములకు కొండవలన వ్యభిభాగమున, మాడువకుల కందకములను, మారుగృహములకు కలవు. వృక్షములకూడ గుంపులు గుంపులుగ నుండుటచే, జర్మనులు స్వరక్షణార్థమై చేసికొనిన యేర్పాటులు ముగిసినవి యుండెను. పరాసువారి ఫిరంగుల అగ్ని కృష్ణ ము ముందర ప్రవిదియు నాహుతియగుచుండెను. మాటుల వెనుకనుండి జర్మనులకు గుంట్ల తగిలి ఆర్తధ్వనులు జయలు చేసినవి. ముందుసామానులు, ప్రేలిపోయినవి. నాలుగుగంటల వరకు స్వరవాణముజరిగినది. అంతట, పవాతినేన ధ్వజముతో ముందుపడి, కొండను దొమ్మిచేసి, పట్టుకొనిరి. కుడిప్రక్కలను కందకములను మన సైన్యము స్వాధీనము చేసికొనిరి. ముగిసినది ఎవరువె పుననండి, ముందుకు వెళ్ల సాగిరి. అగ్ని కృష్ణ మువలన జర్మను సైన్యముల వైద్యము పూర్తిగ చెడినది. హోమరుస్ విలరుకాఫ్ అంతయు మన స్వాధీనమైనది.

పరాసు సైన్యము మరల వచ్చే ముగిసిన పోవుట కలన, కొండకు ఆ వలలనున్న జర్మనులను తలపెడి మరయొక యుద్ధత ప్రదేశముమీదకూడ సీరబడినది. సాయంకాలము ముందు కురిసి రణరంగమునందలి వృక్ష కేడిము లన్నియు తెల్లనిమట్టు కప్పిగట్టు కనుపడుచుండెను.

హోమరుస్ విలరుకాఫ్ యుద్ధములో జరిగిన సమాధు లిని, ఫిరంగుల యుద్ధములోనియొక గొప్ప పోరాటముగ పరి గణింపబడును. ఇప్పటినుండియు, తూర్పుభాగమునందలి జయలు మన ఫిరంగుల గురిగానికే వచ్చినవి. ముందులో మేము 500 జర్మను శత్రువులను లెక్క చేసితిమి. మేము చాల మంది శత్రువులను యుద్ధసామగ్రిని పట్టుకొంటిమి.

ఫ్రెంచివారి ప్రతిమువారి ప్రకటన

లండన్ ఏప్రిల్ 5:—ఫ్రాన్సుకు:— సామంతులము ప్రకటించబడిన ప్రకటన యిట్లు తెలిపారు:—మేము సేనలోని ముఖ్యభాగమునుచూచుకొన్న మత్తు, పశ్చిమమునకు కొంత యునున్నది నెయింటు విహిలక బడెను. ఇందున దీని యందు కందకములను ముగిసి మేము స్వాధీన పరచుకొంటిమి.

అంశం :- పాతాళానికి :- “పశుసూత
రాట్స్” అను దేవునిపేరును పేరు పొందిన అగ్రమునెంత
శక్తిని మొదటి నానానానాకర్మ 49 మందియు, నలుగురు ప్రయా
ణికులను మునిగిపోయిరి.

క్రొత్తగ సిపాయిలు చేరుట.

లండన్, ఏప్రిల్ 6:—మొత్తము 5 వేల మంది పురపురియర్ల సేనలో చేరుచున్నారు. వాగ్దానములయొద్ద ప్రతిరాత్రియు గ్రహు గుంపులకుడి క్రొత్తసిపాయిలను ఆభివందించుచున్నారని వివరములనుండి దిట్టిరూపముల కిదియే మొదటిరహస్యము.

దక్షిణహిందూస్తానము.

కోమ్మిదవ గోదావరిజిల్లా సభ.

వెదాపురములో జరుగుట.

(ఒకవిలేఖను యొద్ద నుండి.)

వెదాపురము ఏప్రిల్ 6:—కోమ్మిదవ గోదావరిజిల్లా సభ నేటియందును నిక్కడ సమావేశమైనది. ఇందునకై ప్రత్యేకముగ నిర్వహించిన మందిరము వయనాంధ్రదాయకముగ నలంకరింపబడినది. శ్రీ జార్జి చక్రవర్తిగారి యొక్కయు, మేరీ రాణియొక్కయు పటములు గోడకువేలాడగట్టబడినవి. భారతీయుల! అత్యంతరాజభక్తిని నూచించు వాక్యములతోనున్న రంగురంగుల కాగితములు ప్రతిస్థలమునను అంటించబడినవి. రైతులు, వర్తకులు మున్నగువారు నానాభాగములనుండి కేయి మండి సభ నలంకరించి. వ్యాపారులు బాబురావుపంతులు పోలవరంజమినదారు వాగ్దానో అనునవాధిపతులగు బయ్యా నరసింహేశ్వర శర్మగారి ఉన్నతమైన కేసీ కలై ఆ సీ ను తైయుండిరి. సన్మానపూర్వకముగ స్వాగతోపవాసము ముగిసినతరువాత, బయ్యానరసింహేశ్వర శర్మగారు తమ యుపవాసమును చేదిరి. గోకెగారికి క్షామించుటతో నుప వ్యాసము ప్రారంభమైనది. సభ్యులవనతి మున్నగుయేర్పాటు లన్నియు దివ్యముగచేయబడినవి వ్యాపతి సుబ్బారావుపంతులు, పోలవరంజమినదారు, నాయకపల్లిజమినదారు, మును కట్ట అయ్యతరామయ్య, డి. నారాయణమూర్తి, బుర్రా నూర్యప్రకాశరావు, గంటి లక్ష్మన్న, పి. కృష్ణరావు, జే. వేంకటరమణయ్య, కే. ఎల్. నరసింహుడు, దుగ్గిరాల నూ ర్యప్రకాశరావు, డి. చంద్రశేఖరస్వామిగారు మున్నగువారు సభకు దయచేసిరి.

గవర్నరుగారి పర్యటనము.

ఉదకమండలము ఏప్రిల్ 6:—నీతిగిరి ప్రాంతములకు క్రి) గవర్నరుగారు మరి సామంతములవరకు వెళ్లరు. ఈ సంద ర్భమున ఉదకమండలమునకు పోయియుండిన కలెక్టరుగారు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు తిరిగి వచ్చిరి.

నవాబుఫరీద్దూను జుగుగారు

పార్టీలు ఆభివందించుట.

సికింద్రాబాదు ఏప్రిల్ 6:—నవాబు ఫరీద్దూనుజుగు గారికి ఉన్నతోద్యోగము లభించినందుకై పార్టీలు నిన్న సాయంకాలమున ఆభివందించుచు ఒక విజ్ఞాపన పత్రము నర్పించిరి. విజ్ఞాపనపత్రము వందే సంగతులున్నవి. — నైజాముగారి యన్నతోద్యోగమును ఫరీద్దూనుగారి కిచ్చి పార్టీ సంఘమునంతట గౌరవించినందుకై మేముపాంగు చున్నాము. ఈసంస్థానముందు కొలతన్న వారిలో వీరు ప్రాచీనులు. వీరు 45 సంవత్సరములనుండి ఏకాగ్రముగ, పని చేయుచున్నారు. ఆదిగురువు సమర్పించిన విజ్ఞాన పత్రమును నవాబుగారు రందుకొని నిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి:—నైజాముగారు ఉద్యోగము లిచ్చుటలో జాతిభేదములనుగూర్చి, మతభేదములనుగూర్చి పాటిం పరు. ఈసుగుళునువారికి సుపనిధి సంగ్రహయకమై పోయి నది. అట్టి నైజాముగారికిమీరు కృతజ్ఞతను వెల్లడించు యన కాళము కలిగినందుకై నేనెంతయు సంతసించుచున్నాను. పార్టీలను నైజాముగారు రెప్పుడును ఉచిత భావముతో చూచుచుందురు.

హైద్రాబాదు సంస్థానము.

ఆంగ్ల రాయబారి ఉదకమండలపురము.

సికింద్రాబాదు ఏప్రిల్ 6:—హైద్రాబాదు సంస్థాన ములో ఆంగ్ల రాయబారిగనున్న కెప్టెన్ గారు, వారిభార్యయు, నవాబు ఖువాజుగుగారును ఉదకమండలము వెళ్లుటకు నేటి మొయిలులో హైద్రాబాదునుండి బయలుదేరిరి.

బొంబాయి

మొయిలు స్త్రీమరులు

బొంబాయి ఏప్రిల్ 6:—గత నెలలో తేది తపాలాదీసి కొని బయలుదేరిన సాత్తెటియూ. పి. డి. కంపెనీవారి యొడ రాబోవు శుక్ర) వారముగారు నాయంకాలము 6 గంట లకు బొంబాయి చేరును.

ఇంగ్లండునకు గతనెల 13-తేదీన తపాలాదీసికొని పోయిన యాజ్ఞప్రసాద ఈ నెల 4 తేది ఆదివారమునాడు లండను చేరును.

ఆనరబిల్ క్లాసుపొలుగారికి విందు.

బొంబాయి మహమ్మదీయులు చేయుట.

బొంబాయి ఏప్రిల్ 6:—మహమ్మదీయ సంఘము యొక్క బొంబాయి శాఖవారు నిన్న రాత్రి ఆనరబిల్ క్లాసు పొలుగారికి విందుచేసిరి. ఆనరబిల్ క్లాసు అహమ్మదు గారు పొలుగారి ఆరోగ్యమును కోరుచు టోప్టును ప్రహేళి చేసిరి. క్లాసుగారిందులకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, యుద్ధమును గురించియు, బొంబాయి మహమ్మదీయుల వివేచనాశక్తిని గురించియు, రాజభక్తిని గురించియు, ముచ్చటించి బ్రటిషు పరిపాలన దర్శములును, మహమ్మదీయ మనోద్వేగములును, ఒక్కటెనునీ, నొక్కి నుడిచిరి.

రైల్వే డికోనుట

బెల్గామ ఏప్రిల్ 6:—ఈజు ఉదయము నాలుగు గంటల పదినిమిషముల వేళ అలంబితరైలు రెండు రైల్వే డికోని నది. ఈకారణమువల్ల రైలుబంధంధరిని ప్రయాణికులను యింతలవైపున దింపి, అనతిదూరపు రైలులో యెక్కించవలసి వచ్చినది. 8 గంటలలో తనవారుపరును. అన్నిరైల్వే చక్కగ నడువవచ్చును అని బెల్గామనుండి ట్రాఫిక్ నూపరెంటు లెల్లిగ్రాము పంపినాడు.

కలకత్తా

గోధుముల ధరలను పరిశీలించు అధికారి.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 6:—గోధుముల కమిషనరు గవ్వి గారు శుక్రవారమునాడు బొంబాయిచేరుదురు ఇండియా గవర్న మెంటువారి వాణిజ్య పార్టీ శాఖకు శాఖాధికారి కార్యదర్శి కూడ కలకత్తానుండి బొంబాయికి వచ్చురు. గోధు ముల ధర చాలతగ్గినది. జలీల పూనుమొదలగు ప్రదేశములలో రూపాయికి 8 సేరు యిచ్చుచున్నారు. ఇదివరకు రూపాయికి ఏడుసేరు అమ్మిరి.

జనపనార వ్యాపారము.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 6:—“కామర్సు” అను పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. “మజ్దులూ” “కలింగా” “బోటనట్టు” అనుస్త్రీమరులు యిదివరకు జనపనారను రవానాచేయుటకు ఉపయోగముచుండెను, వీనిని గవర్న మెంటువారు తమస్వంత ఉపయోగమునకు తీసికొని, గవర్న మెంటు అసిస్టెంట్ కండ్ చేయవలెనని “నార స్త్రీమర్లు సంఘము” వారు యెంతప్రయత్నించినను లాభము లేకపోయినది. లివర్పులుకు, న్యూఢర్లీ యిచ్చుకు నానను తీసికొని వెళ్లుటకు బాటనిట్లు ఒక్కటి యుండెను ఇది తేనెందున యారవానాసాగదు. మజ్దులూను తీసికొనుటవలన లండన్, దండెపట్టణములకు నారనుతీసికొని వెళ్లు స్త్రీమరు యింకొకటిలేదు. గవర్న మెంటువారు యుద్ధావ సరములకు తీసికొనిన నానను యిప్పుడు వదలరు.

బీహారు

బీహారు రాష్ట్రసభ.

ప్రభాతరక్ష శాఖలో రావడము.

బంకిపురము ఏప్రిల్ 6:—బీహారు రాష్ట్రసభ భాషా లో జరుగుచున్నది. ప్రభాతరక్ష శాఖమును మార్చకలసివదని ఒక తీర్మానమును పరిశీలించగా సభవారిలో చాల మందిందుల కంగీకరించవంపున, తీర్మానము పోయినది.

బర్మా

బ్రిటిషు ఇండియను స్త్రీము సేవీకేషను కంపెనీ

రంగూను ఏప్రిల్ 6:—ఈ కంపెనీవారి స్త్రీమరులను కొన్ని దొరతనమువారు వాడుకచేయుచున్నారు. కొన్ని కంపెనీ వారిపక్షముననే పనిచేయుచున్నది. ఈస్త్రీమరులమీదపనిచేయు వారందఱకు, నిర్దితమైనతరహాలోనే నూటికి 10 గిరూపాయల వంతున యుద్ధము జరుగుచున్నంతకాల మిచ్చుటకును. ఇది 1915-వ సంయు జనవరి మొదటితేదీనుండి యుద్ధము జరుగు చున్నంతకాలము నుట్టును.

కెప్టెను ఆలనుగారి ప్రసంగము.

రంగూను ఏప్రిల్ 6:—ఆలనుగారు నేడు జనరలు ఆ స్పెషిలో మృతిచొందరి. వీరియన్ను 64 సంవత్సరములు. వీరు

ఆరుసంవత్సరముల క్రిందట బర్మా సేనాపతిగా డిప్యూటీ కమిస్సరీయేటరు. పనిచేసినందుకొరకు, అప్పటినుండియు మొదలగా మె రైన్ ఇన్ స్పెక్టరుగానున్న బర్మా క్యవనాను సంఘమునకును కార్యదర్శక పనిచేయుచున్నారు.

బర్మానాసన నిర్వాహకుడు.

రంగూను, ఏప్రిల్ 6:—యు.మేజర్ నేటియందు బర్మానాసన నిర్వాహకుని తప్పి నెండు గవర్నరుగారి. యాజ మాన్యుక్రింద కడపటిసారి సమావేశమైనపుడు 1915-16-వ సంవత్సరపు జమాఖర్చులెక్కల జాబితాను గురించిన బిల్లు జరిగెను. సభాంతమున ప్రపంగించు సందర్భమున, బర్మా యందలి క్యవనానువిషయమునను, గనులయందును చేయబడు పశ్రమము, ఆర్థికస్థితి, యావిషయములు యుద్ధసందర్భమున నెట్లు పరికడన మొందుచున్ననను విషయమును విమర్శించుచు నీక్రింది యభిప్రాయములను శ్రుతపరచిరి. వైవిషయములం దీ పరగజాలలో యుద్ధమువలన విపరీతములు అనుకొనినంత కంటె తక్కువగనుక రంగూను పరగజాఖా ప్రకంసనీయాము లు. మొన్న మార్చి 31-వ తేదీలో అంతిమ సభలో “పా) వికషియులు రెవిన్యూ” అనాయముకొరికి లక్షల నష్టము కను పించెను. విభలితబయ్యుభర్తును, తదితరపద్ధతులు చాలవజకు అనగా మొత్తముమీద 8 లక్షలకు తగ్గించినందున; వై నష్టము నకు కొంతవజకు పరిహారమేర్పడెను. క్రొత్త సంవత్సరమున కావలసిన ఖర్చుపద్ధతులు, నిలవమొత్తములు చాల తగ్గి పోతుండవలయు, ఇండియా గవర్న మెంటువారుతగ్గించిరి. అదా యమును, వైన పనునాలుగు లక్షలునుమాత్రమే ఖర్చుఅగు నటుల వారు ఆదాయవ్యయజట్టిని తయారుచేసిరి. యుద్ధము నకు ఫలముగ లెరుదు తొలుత అనుకొనినంతలకన్న 80 లక్షలు తక్కువగ వారు ఖర్చునెట్టిరి ఈసంవత్సరమున సామాన్యస్థితి యందు ఎంత ఖర్చుకావచ్చునో అంతకన్న నెక్కువ ఖర్చు చేసెదరు.

సిన్ధూ.

వైస్రాయికి నచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

సిన్ధూ ఏప్రిల్ 6:—8 వ తారీఖున ఇండియా సెక్రటరీ వద్దనుండి యాసిందివాల్లు వచ్చినవి:—

వైస్రాయి ప్రతికా విలేఖరుడు మిటివెన్నగారు డార్లె నల్లు వద్దగాలిసరిగాలేకపోవుట వలనను, ఇతరకారణముల వల నను మిల్లీమండలివారు ముట్టడిని నిలిపిరి. వీనిని సందుచేసికొని టర్కీవారును, జర్మనీవారును, డార్లెనల్లులోని సమరాకోట లను బలపరచిరి. వారికి యిప్పుడుకావలసినస్నిఫరంగులు ఉన్న వి. నాలుగు మొదలు 6 అంగుళములమూతి వెడల్పుగలఫిరంగు లు కూడకలవు. వీనిని ఎక్కిడిబడితే అక్కడికి తీసికొని వెళ్ల వచ్చును. వారు యిప్పుడు దిమ్మకట్టి పిరంగులను అమ్మిన పోటికి సామాన్యముగ మన నావలనుండి గండ్లు పోజాలవు ఈప్రయత్నములను ఒట్టిమాడగా డార్లెయొద్దము జరుగునని తోచుచున్నది. కాని ఇట్టివల జరిగినయుద్ధమును చూచినవారు ఆఖరుకు మనకే జయము కలుగునని చెప్పుచున్నారు.

కాశ్మీరియను

కార్యాత్యము కొంతవలె ఒకవైపున బ్రిటీయను అన్ని వర్తమును తురిపిండు చున్నను రైక్ల నెయక రషియనులు నడుములోతు మంచులో గుట్టలనెక్కి అస్సీరియనులను వెను కకు నెట్టుచున్నారు. సన్నీలలో మోరముగ యుద్ధము చేసి రషియనులు ఒక గుట్టలచాలున పట్టుకొనిరి.

పోలాండు

ఉత్తరపోలాండులో రషియనులు జర్మనులకు చాల నష్టము కలిగించి వెనుకకు తరచుచున్నారు.

ఫ్రాన్సు

ఫ్రాన్సు యుద్ధరంగములలో విశేషము లేమియులేదు. జార్మనీవారు కూడవలె.

బ్రిటిషువారికిచ్చిన బర్మను సమైక్యములలోని ఉ ద్యోగులను, కథానులను యుద్ధపుటైవీవలె అడగించుట వుట మంచిదికాదని జర్మను దొరతనమువారు బ్రిటిషువారి తనమువారికి తెలిపిరి. బ్రిటిషువారు జర్మనులపక్షమున కదాను లను యేనిధులుగా అడగించునో అదిధముగ ? ఇతరు చిక్కిన బ్రిటిషు వైనికును అడగించు చని జర్మనువారు తెలిపిరి. యుద్ధములోచ్చిన జర్మనువైదిలను ఉంచుటల ములో ఉంచక “యు 8” “యు 12” అను నౌకలు పో మెరైనులలోని నకులను ప్రత్యేకముగయుంచుట. వా ఛాల దయ గాచూచుచున్నారు. శరీర వ్యానూమమునకు వీలు

In fact, if I may express it in two words "The interests of Great Britain and Islam are identical" (Hear, hear). You have had demonstration of this. You have had proofs of what the Government of India are prepared to do for the protection of pilgrims and for the protection of Islam. You have evidence of our desire to send provisions so that they may reach the Holy Places and be availed of by the pilgrims. Therefore it is that I say to you that whatever may happen you may rest assured that the Government of Great Britain will do everything in her power to preserve those rights.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

Prohibition of Alcohol.

In the Royal Household.

King George's Directions.

LONDON, April 5.

King George has directed that from to-morrow no wines, spirits or beer shall be consumed in any of His Majesty's houses.

A Paris Official Statement.

LONDON, April 5.

PARIS.—The afternoon "communiqué" says:—There is nothing to report. The French military authorities have received precise information regarding the damage done by the British aircraft on March 26th. The airship shed at Berghen Sainte Augathe was seriously damaged also an airship itself. The ship building yard at Hoboken was burned and two submarines destroyed, a third being damaged. Forty German workmen were killed and sixty-two wounded.

Verdict of Suicide Returned.

LONDON, April 5.

At the inquest on the famous cricketer Stoddart who was found shot a verdict of suicide was returned.

Two Vessels Torpedoed.

LONDON, April 5.

A small Glasgow steamer "Olivier" and a Russian ship "Hermes" have been torpedoed in the channel. The crews were saved.

Another Steamer Sunk.

Torpedoed off Land's End.

LONDON, April 5.

The steamer "City of Bremen" was torpedoed off Land's End and sank. Four of the crew were drowned and thirteen saved. They were landed at Penzance.

The Situation in Both the Theatres of War. Reviewed by the "Times" Military Correspondent.

SIMLA, April 5.

The following telegram has been received here from England:—The "Times" Military Correspondent reviewing the general situation says that the situation of the Allied armies is relatively favourable. The 2,000,000 Austro-Germans who opened the great attack upon the Russian armies in January last and conspicuously failed cannot have lost less than five hundred thousand men. The Russians, in taking the great fortress of Przemyśl, captured not only the garrison but an army. The Russians hold fast in the Caucasus while in the Baltic and the Black Sea their ships prepare the way for other operations in the month. The Russian armies become more numerous and more formidable as armament improves. No German troops sent eastward have as yet, to our certain knowledge, returned west. The great Russian offensive in the coming summer is something on which we may count.

The French armies number 2,500,000 at the front and 1,250,000 in the interior. The British and the Belgians hold an equivalent German force in front. The German numbers in the west are probably about 1,500,000. The Allies in the west have therefore at least a good superiority of force amounting to not less than a million men and, adding the reserves of England, France and Russia we have at least double the reinforcing powers of Germany and Austria combined.

British Fleet Crushing Germany.

A neutral correspondent of the "Times" says:—The pressure of the British fleet is gradually crushing Germany. Well-known officers have expressed disappointment with the result achieved by Germany till now.

Irish Volunteers.

25,000 Reviewed By Mr. Redmond.

Stirring Scenes in Dublin.

LONDON, April 5.

Stirring scenes were witnessed in Dublin yesterday when Mr. Redmond reviewed in the Phoenix Park twenty five thousand National Volunteers carrying rifles. There were no speeches, as Mr. Redmond wished the review to be regarded as a military event. Subsequently the Band of the Irish Guards marched through the streets playing national airs, including "God Save Ireland" which evoked transports of enthusiasm. The Band, which had been sent to help recruiting in Ireland, arrived at Dublin at midnight on Saturday, yet crowds, including the Lord Mayor, welcomed it to Dublin.

Great Demonstrations in Ireland.

In Favour of Recruitment.

LONDON, April 6.

Recruiting is very active in Limerick for the Munster Fusiliers. Crowds assemble every night at the barracks and cheer the recruits. This is the first time that such a demonstration have occurred in Irish history.

Mr. Balfour's Services

Placed at Government's Disposal.

LONDON, April 5.

Mr. Balfour has placed his services unreservedly at the disposal of the Government. He is constantly engaged with the Imperial Defence Committee.

TELEGRAMS.

FRANCE.

The taking of Hartmanns-Weilerkopf.

"Eye-Witness's" Vivid Description. Deadly work of the French Artillery.

LONDON, April 4.

PARIS.—The French official eye-witness gives a vivid account of the storming of Hartmanns-Weilerkopf. He recalls how the French advanced guard in January was compelled to surrender there owing to hunger. Hasty counter-attacks were impossible, and consequently the French started methodical preparations to demolish stone by stone the invisible fortress from which the Germans were dominating the valleys and directing their artillery fire with deadly accuracy. Fog prevailing in the Vosges further made the task most difficult. The French dug trenches, erected shelters, constructed gun positions, and launched an attack at the end of February, but the Germans had burrowed into the woods and only gave a hundred yards. Still more deliberate preparations ensued, resulting in the capture of some of the enemy's blockhouses and the first line of trenches early in March after an intense artillery fire and a brilliant charge by Chasseurs. This drove the Germans to exasperation and two German regiments made four counter-attacks that day and two the next day. Two further sorties were mowed down by our artillery. Now it was we who held the upper hand and who felt sure of winning by hard fighting. The gunners were learning by daring and patience the positions in these dense woods; the Germans had honeycombed the hill with more than thirty miles of telephone wire. In the middle of March our artillery bombarded the enemy for four hours and there was a heavy fight. Guns poured forth a terrific fire and among the trees could be seen hurling fragments of German equipment and portions of trenches. Then the infantry dashed forward. The Germans were thrown into complete consternation. The French pushed furiously forward and carried two lines of trenches, taking many prisoners. The Chasseurs débouched from the flank with equal dash carrying the lines before them. We repulsed two counter-attacks and organised the ground won. Activity in the German trenches, followed by the appearance of bayonets and helmets, heralded a big counter-attack. Our artillery with appalling rapidity found the enemy's trenches, and again men and equipment went hurling into the air.

The Final Assault.

Then came the day of the great assault, March 26th. The French troops noted joyfully that the fog which for many weeks had favoured the Germans had melted before the first rays of the sun and all was ready. From this point onwards the drama proceeded with automatic regularity. Between us and the summit there were three lines of trenches, and blockhouses and trees still masked the defences of the enemy. French artillery of every description pounded the Germans. Huge pines crashed whole to the ground, causing a chaos of holes, and cries of agony were heard from the German shelters. Ammunition stores exploded and the work of destruction continued remorselessly for over four hours, and then the infantry in a magnificent rush stormed the summit. The Chasseurs with handgrenades took the trenches on the right, other troops progressing on the left. The artillery swept the eastern slopes completely demolishing the Germans and thus we conquered the whole of Hartmanns-Weilerkopf. The dash of the French men carried them beyond the summit, where they also established themselves in a formidable position. That evening snow fell covering with a white winding sheet those who had fallen. Such was Hartmanns-Weilerkopf affair. It will be reckoned among the fleet pages of mountain warfare. Henceforth the whole plain eastward was under our fire. Amid the snow we counted seven hundred German dead. We captured large numbers of prisoners and much war material.

A French Communication.

LONDON, April 6.

PARIS.—The evening communiqué says that rain and fog prevail along the whole front. We have captured three lines of trenches in Ailly wood south east of St. Mihiel.

RUSSIA.

A Russian Report.

Fighting West of Niemen.

LONDON, April 5.

PETROGRAD.—An official statement says:—Fighting west of Niemen is developing strongly in Russian favour. Successful Russian Cavalry Charge.

A cavalry charge between Calvaria and Suwalki ended in the Russians charging and sabring the Germans and driving them from occupied region.

Prisoners taken in Carpathians.

Two thousand prisoners were taken in the Carpathians on April 2nd, in the directions of Birtfeld and Mesolaborcz.

Austrians Driven Back by Cossacks.

LONDON, April 5.

PETROGRAD.—The battle which checked the Austrian invasion of Bessarabia was remarkable for the impetuosity of the Russians. A strong defensive position near the villages of Schilovtzy and Malintzy was held by the Austrian division of infantry and a brigade of cavalry. Two columns of Russian cavalry not quite equal to the Austrians numerically dismounted and attacked the enemy at six in the morning on March 30th one north and the other south. The enemy throughout the day offered a desperate resistance, but the Russians, including the Cossacks, repeatedly attacked with the bayonet and towards the evening the resistance of the Austrians was broken, and the Russians pursuing their impetuous attacks dislodged the enemy from the heights between the villages and occupied them. Meanwhile seven miles north of the Dun, the Cossacks drove an Austrian battalion and several squadrons of cavalry out of the village of Roukhotine,

TELEGRAMS.

and the enemy began to retreat along the whole front, the Russians pursuing.

[Bessarabia is the most south-westerly Province of Russia, bordering the Black Sea, separated by the Pruth and the lower Danube from Rumania in the West, and adjoining the Austrian Provinces of Galicia and Bukovina. It was from the latter province that the invasion was attempted.]

A Russian Official Report.

LONDON, April 5.

PETROGRAD.—A communiqué says:—Westward of Niemen we have continued our successful advance at certain points. Desperate fighting is taking place in the Carpathians northward of Birtfeld where we have taken 1200 prisoners. We have continued our progress in the Mezolaborcz and Zsok regions taking more than two thousand prisoners and another thousand in the fight north of Czernowitz.

The "Goeben" and the "Breslau" again.

Our fleet on Saturday exchanged shots at long range with the "Goeben" and the "Breslau" off the coast of Crimea and pursued them until dusk. Our destroyers encountered them again at night a hundred miles from the "Bosphorus" but the cruisers opened a hot fire and escaped.

AUSTRIA.

Russian Forces on Carpathian Front

An Austrian Communiqué.

LONDON, April 4.

AMSTERDAM.—An Austrian communiqué says:—It has been ascertained that all Russian forces from Przemyśl are now on the Carpathian front. Russian reinforcements have compelled the Austrians in the Cisna and Berechnygorne districts of Galicia to retreat somewhat.

Situation in Carpathians Desperate

Austrian Newspaper Accounts.

LONDON, April 5.

VENICE.—Telegrams from the front published in Austrian newspapers, though carefully worded and strictly censored, convey the impression that the situation in the Carpathians is desperate. They dwell almost without hope on the strength of the Russians and their enormous reserves. For instance, the war correspondent of the "Neue Freie Presse" says:—Constantly increasing forces of Russians are making superhuman efforts against our centre. Along a front of seventy kilometres a violent battle has been raging for several days and the Russian forces show no signs of diminution in this constantly alternating struggle. They seem to possess endless reserves.

It is believed that the censorship is now allowing such messages with a view to preparing the public for fresh disasters.

Meanwhile the Germans are sending very large forces to Hungary, and services on the India railways have been suspended for the last three days for this purpose.

Composition of Austrian Forces in Confusion.

LONDON, April 5.

PETROGRAD.—The composition of the Austrian forces in the Carpathians betrays the greatest confusion. In an engagement on a front of only three miles prisoners were captured belonging to thirteen regiments from completely different divisions.

The Rout of the Austrians.

ALLAHABAD, April 5.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—It is officially announced at Petrograd that early in the week an enemy force, advancing eastwards from Czernowitz, had reached Chotul in Bessarabia. Petrograd telegrams now report the routing of the detachment of the enemy in the direction of Chotul with a loss of nearly two thousand prisoners.

The Story of Przemyśl.

The special correspondent of the "Times," who has entered Przemyśl, writes:—Its story is that of an impregnable fortress, two to three times over-garrisoned with patients, haggard soldiers staring in the trenches and sleek officers living on the fat of the land. To the end, the officers had three luxuriant meals daily, while their own orderlies begged for a slice of bread. Although cats were fetching eight shillings, officers' thoroughbred horses were only slaughtered on the last day to prevent their capture. The Russians, and horses' bodies surrounded by half-crazed soldiers tearing and devouring the raw flesh.

Austrian Peace Ventures.

CALCUTTA, April 5.

The London correspondent of the "Herald and Military Gazette" cables on April 4th:—The "Russkoe Slovo" states that Austria has made overtures to Russia through neutrals.

TURKEY.

Turkey Supplied with Taubes.

The Sinking of the "Medgidiah" Confirmed.

LONDON, April 5.

ROME.—Since March the Germans have supplied Turkey with a squadron of taubes which have been carrying out reconnaissances over the Dardanelles and the Bosphorus. The Turkish headquarters admit the sinking of the cruiser "Medgidiah". While pursuing Russian mine-sweepers she approached Odessa and struck a mine. The crew were saved by other Turkish warships. The "Medgidiah" was torpedoed to prevent the Russians salvaging her.

TELEGRAMS.

CHINA.

British Export Trade With China.

LAHORE, April 5.
The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on April 2nd:—The "Times" correspondent at Shanghai states that the British merchants deplore the Government's decision to permit British exporters to trade through the Germans. Without this support German trade would collapse, imports would not be reduced, and the trade would merely be concentrated in British hands.

HOLLAND.

A Dutch Mail Steamer Wrecked.

LONDON, April 6.
The New York Dutch Mail Steamer "Prince Maurits" has been wrecked at Cape Hatteras. The crew of 49 together with four passengers were drowned.

JAPAN.

Sino-Japanese Negotiations.
Japanese Premier Interviewed.

LONDON, April 5.
TOKYO.—In an interview with Reuters representative the Premier said that Sino-Japanese negotiations were progressing towards an early and satisfactory conclusion. The Japanese proposals were in complete accordance with the Anglo-Japanese alliance and agreements with other powers. Count Okuma emphasised that a deliberate attempt had been made by German interests to misrepresent Japan's attitude. Japan was only asking in Shantung what China had already granted Germany.

GERMANY.

German Steamer Sunk in the Baltic.

Believed to be Mined.

LONDON, April 5.
The German steamer "Gretmetsoth," taking ore from Sweden to Germany, has been sunk in the Baltic and twenty-five were drowned. It is believed that she was mined.

Ferry Between Sweden and Prussia.
Suspended Owing to Mines.

LONDON, April 5.
COPENHAGEN.—The Ferry between Trelleborg and Sassnitz has been suspended as the result of the destruction by mines of two steamers. The crews were saved.

A Zeppelin Sighted.

LONDON, April 6.
DUNKIRK.—A Zeppelin appeared in Roadstead on Sunday night but was sighted by destroyers and returned to the German lines.

UNITED STATES.

American Steamer Sunk.
In North Sea.

LONDON, April 5.
AMSTERDAM.—A private telegram received in Bremen says that the American steamer "Green Briar" has foundered in the North Sea and the crew were landed on the Schleswig coast.

The 2,28,060 Dollars Demanded
from Germany.
For Sinking an American Steamer.

LONDON, April 6.
WASHINGTON.—The United States has asked Germany to pay 2,28,060 dollars compensation for the sinking of the steamer "William Frye" by the "Prinz Eitel Friedrich."

"Prinz Eitel Friedrich,"
To be Interned Shortly.

LONDON, April 6.
NEWPORT.—The Commandant of the Norfolk Navy yard went on board the "Prinz Eitel Friedrich" and conferred with the commander. It is expected that the vessel will be interned shortly.

Heavy Weight Championship.
Jack Johnson Beaten.

LONDON, April 6.
HAWANA.—The white pugilist named Jesse Willard has beaten Jack Johnson in the heavy weight championship of the world at the twenty sixth round.

LATER.

LONDON, April 6.
HAWANA.—The sympathy of the public was with Willard who is a cowboy. Fifteen thousand spectators were present. They jeered at Johnson throughout. Many at the end forced their way to the platform and threatened the Negro. Soldiers present, who were maintaining order, had to protect Johnson.

It was a forty five round contest. Johnson who was smiling and jesting punished his nervous opponent severely during the opening rounds but after prolonged sparkling the Negro was evidently fatigued while Willard suddenly became aggressive and did what he liked with Johnson during the last four rounds finally knocking him out.

PORTUGAL.

Commotion at Lisbon.
Bombs Thrown; Shops Attacked.

LONDON, April 6.
A telegram to the "Daily Mail" from Lisbon says that a religious procession at Caldas da Rainha on Friday was booed by the Democrats and a fight ensued, shots being fired. The crowd attacked a shop kept by a Democratic leader who threw a bomb at the crowd wounding several persons. The Shopkeeper was arrested. The houses of the democrats were searched for explosives on Friday.

TELEGRAMS.

AFRICA.

The German Gun Boat "Muanga" Destroyed.

LAHORE, April 5.
The following extract from a letter from A. N. W. R. Volunteer has been received in Lahore:—"Lake Patrol Steamer" "Winifred", Victoria Nyanza East Africa:—"On Saturday last the 6th March we destroyed the German Gunboat 'Muanga' after a two hours engagement. We had no casualties". The writer is a member of 1 Poundex Detachment which has been patrolling the Lake. V. Nyanza on the "Winifred" since November last. The gun on board belonged to the armoured train and the officer and men of the detachment come from the carriage and wagon department of the N. W. R. Lahore.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

A New Afghan Envoy to Simla.
Brings Valuable Presents and Cordial Letters.
To H. E. The Viceroy.

SIMLA, April 5.
Colonel Abdul Aziz Khan Muhammadzai has been appointed by His Majesty the Amir to be the Afghan Envoy with the Government of India, Vice, Colonel Haji Shah Beg Khan who has returned to Kabul owing to ill-health. Colonel Abdul Aziz Khan has arrived in Simla bringing a cordial letter of credentials and some valuable presents from His Majesty the Amir to His Excellency the Viceroy.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, April 5.
The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 3rd April:—

Difficult Situation in the Dardanelles.

The "Times" correspondent at Mytilene reports that for many reasons including very uncertain weather the Turks and Germans have had time greatly to strengthen the positions of the Samera Dardanelles. They have a fair supply of artillery including many mobile pieces of from four to six inch calibre and excellent artillery positions which our naval guns cannot always reach. Much hard fighting involving heavy loss must therefore be expected but those who saw the recent operations are perfectly confident in our ability to tackle the difficult problem.

Russian Success in the Carpathians.

In the Carpathians the Russians are pursuing their successful offensive escalating under violent Austrian fire the encampments covered by ice. The Russians after a long bayonet struggle carried an important range of heights. In North Poland also the Russians continued the offensive driving back the Germans inflicting heavy loss. From the west nothing important is reported.

The German Protest.

The German Government have protested against the British Government not according officers and crews of the German submarines treatment due as prisoners of war. The German Government threaten that for each such member made prisoner a British army officer held prisoner in Germany will receive a corresponding treatment. The British Government have replied that the Officers and men of the German submarines U. 8 and U 12 have been placed in naval detention barracks in view of the necessity for segregation from other prisoners of war. They are treated humanely, given opportunity for exercise, provided with German books, subject to no forced labour, and better fed and clothed than British prisoners of equal rank now in Germany. As these people are rescued from the sea while engaged in sinking innocent British and neutral merchant ships, and wantonly killing non-combatants they cannot be regarded as honourable opponents but rather as prisoners who under the orders of their Government have committed acts which are offences against the law of nations and contrary to common humanity. The communication adds that during the present war more than 1,000 officers and men of the German Navy were rescued from the sea sometimes despite the danger to rescuers and sometimes to the prejudice of British naval operations but that no case has occurred of any officer or man of the British navy having been rescued by the Germans.

Other Items.

Three trawlers were sunk by German submarines while fishing. The union troops of south Africa occupied an important centre at the entrance of the Verdans interior where the Duncan-Mackenzie army can operate less hampered by the absence of water and pasturage.

CALCUTTA.

Reduction in Wheat Prices.

CALCUTTA, April 5.
Mr. Gubbay, Wheat Commissioner, arrives at Bombay on Friday on which day the Member and Secretary of the C and I Department arrive from Calcutta. A pronounced fall in the price of wheat has now set in and at Jubbulpur and elsewhere the prices of over eight seers per rupee have been recorded being a fall of over one seer.

BEHAR.

Protest Against the Defence of India Act,
Not Carried out.

BANKIPORE, April 5.
The Provincial Conference at Chapra has negative by a large majority the resolutions urging the modification of the Defence of India Act.

TELEGRAMS.

BURMA.

The Burmah Legislative Council.

RANGOON, April 5.
At the concluding sessions of the Burma Legislative Council meeting to-day at Maymyo the Lieutenant-Governor presiding, a general discussion on the Budget for 1915-16 took place. The Lieutenant-Governor in his closing remarks reviewed the effects of war on agricultural and mineral industries, finances and general economic conditions in Burma and congratulated the Province on the fact that detrimental effects had been less serious than might have been anticipated in regard to the effect of the war on the Budget. Provincial revenues up to the end of the year ending with the 31st March had suffered a loss of 39 lakhs, which had been met by the curtailment of the P. W. expenditure and by various economies to the extent of 31 lakhs. Towards expenditure in the new year the Government of India had restrained them from depleting their balances except to a very limited extent. They had provided for an expenditure amounting to the whole of the budgetted revenue plus 14 lakhs taken from the balance. Roughly it may be estimated that the result of the war on public works expenditure was that they had spent 30 lakhs less than they otherwise would have done in the past year, and that they spend more than would otherwise have been available in the new year.

Good Bonus to B. I. S. N. Co's.
Employees Afloat.

RANGOON, April 6.
The European employees of the B. I. S. N. Co., on all their steamers afloat whether in Government service as transports or carrying out usual runs have been granted a war bonus of fifteen per cent on their salaries from January 1st 1915 and is to continue as long as the war lasts.

The Death of Captain Allen.

RANGOON, April 4.
The death took place at the General Hospital to-day at the age of 64 from apoplectic seizure of Captain W. H. Allen. The deceased had retired about six years ago from the post of the Deputy Conservator of Port and had been since the Secretary of Mayo Marine Institute and Agrihorticultural Society of Burma.

SOUTH INDIA.

Nawab Faridoon Jung's Elevation.
Congratulatory Address from Brother Parsis.

SECUNDERABAD, April 6.
Nawab Faridoon Jung Bahadur, C. S. I., C. I. E., was the recipient last evening of a congratulatory address from the Parsee Community on his elevation to the high office of Sadarul Maham, Political Department. The address referred to the pride which the Parsee community felt on the high recognition by H. H. the Nizam of one of their number. Nawab Faridoon Jung Bahadur was the oldest servant of the State having put in 45 years of strenuous work. The Nawab in accepting the address from the hands of the High Priest of the Parsis said that he received it with all the more joy because it gave the Parsee community an opportunity of publicly expressing their sense of gratitude to H. H. The Nizam who so closely followed the traditions of his House keeping it free from religious and racial prejudices. The Parsee community had always been most generously treated.

The Hyderabad Resident Goes to Ooty.

SECUNDERABAD, April 6.
The Hon. the Resident, Mrs. and the Misses Pinhey and Nawab Khuroo Jung, Personal Assistant, left Hyderabad for Ooty by mail to-day.

The Godavari District Conference.

PEDDAPURAM, April 6.
The ninth Godavari District Conference met this morning amidst great enthusiasm. The spacious pandal tastefully decorated presented an imposing spectacle. The Portraits of Their Majesties hung on the walls and pillars symbolised the loyalty of the people. There is a large representative gathering including ryots, and merchants, numbering about 1,000. The President was supported on the platform by Mr. N. Subbarao. The Zamindars Polavaram and Nayakapalli, M. Atchutaramayya, B. Narayanamurthy, B. Suryaprakasarao, G. Laxmanna, P. Krishnarao, J. Venkataramayya, K. L. Narasimham, D. V. S. Prakasarao D. Chendrasekhara Swami and many others. The usual address of welcome having been delivered the President the Hon. Rao Bahadur B. N. Sarma made an eloquent speech which began with touching references to the late Hon. Mr. Gokhale. Thanks to the organisers of the conference, the arrangements are unique and excellent.

Jute Trade Handicapped.

By Impressing Vessels for Govt. Service.

CALCUTTA, April 6.
The weekly newspapers "Commerce" writes that the steamers "Malakuta" "Kabinga" and "Botanist" are being taken from jute trade for government purposes in spite of the efforts to the contrary of the Jute Fabrics Shippers Association. The "Botanist" was the only steamer available for Liverpool and New Orleans. The removal of "Malakuta" from the list will prevent the shipment of jute to London and Dundee for some time to come. But Government cannot release an impressed vessel on account of military exigencies.

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు

విషయము నిర్ణయము.

తెలుగు భాషను సుప్రసిద్ధమైన విశ్వవిద్యాలయము వ్రాయడం అసాధారణమైన పని. అట్టిది ఎకాద మివారే తెలుపబట్టినందున, అట్టి ప్రయత్నము కలవాడు గనుక.

తెలుగు భాషను సుప్రసిద్ధమైన విశ్వవిద్యాలయము వ్రాయడం అసాధారణమైన పని. అట్టిది ఎకాద మివారే తెలుపబట్టినందున, అట్టి ప్రయత్నము కలవాడు గనుక.

డిక్ షనరీ కమిటీలు యేర్పడుతూ వచ్చినవి. ఎడిటరు ఏర్పడడం జరుగుతుంది ఆమోతం సూచనాచాగా తెలుస్తున్నది.

డిక్ షనరీ, డిక్ షనరీ అని కలవరిస్తే యేమిటా? "వాచానిచిచేయ తగదెట్టికార్యము" అన్నాడు నేమన. మరేవంటివాడు స్త్రీలు, పుస్తకాలవంటి భాషాభివృద్ధి కార్యముల సహాయంతో 1879 సం॥లో ప్రారంభిస్తే ఇప్పుడిప్పుడు పూర్తికాబోతున్నది న్యూ ఇంగ్లీష్ డిక్ షనరీ.

న్యూ ఇంగ్లీష్ డిక్ షనరీ సమాచారం విన్నారా? యీ ముద్రై సం॥లున్న ఎడిటరుగావుండేన మరేగారు సగుటున వారమునకు 90 గంట చొప్పున డిక్ షనరీని చూశారు. ఆయనకు రయస్సు 76 స 11. ఇంకా ఆపట్టుడలతోనే పనిచూస్తున్నాడు. కథలో చిలకచెప్పినట్టు అంతటి భాషాభివృద్ధిలకు కదా నిలుంటు సంతాదకడద! ఆభివృద్ధిచేయుటకల్గి కోరికలు నిధిం చే కాటములు పోయినవి.

మరే మొదలైన డిక్ షనరీ కమిటీవారికి భాషా పరిశోధనా సంఘము (Philological) వారు చేసిన సామగ్రి ఆధారమైనది. దానితో మూడు సంవత్సరములు పని జరిగినది. ఈలాగా కొత్తసామగ్రి చేర్చుకున్నారు. ఇంతవరకేనా కొన్ని పదములకు రూపావృత్తులు లేలేవికావు. "తెలియనివి" అని అట్టి మాటలు విషయమై వ్రాసినారు. వారుమరికొన్ని చర్చించి వ్రాసిన మాటకాని అది తొందరపడి వ్రాసినదికాదు. ఇతర భాషలలో పోలికలు దొరకని ఇంగ్లీషుమాటలకు రూపావృత్తులు వ్రాయడములో వున్న శ్రమతో సమానమైనది లేదని మరేగారి అభిప్రాయము.

డిక్ షనరీ కమిటీవారు భాషా పరిశోధకులలో అగ్రణ్యులు. సహాయంచేసిన వారు, శ్రమకు ఓర్పు, వారు చూపిన మార్గములు అనుసరించి గ్రంథశోధనచేసి ప్రయోగానుక్రమణి కలు తయారుచేసినవారు. అనగా భాషా విమర్శలో కూలిపని చేసినవారన్న మాట. కూలిపనిచేసి గోడలు నిలువబెట్టితేకదా వైసి జిలుగులు చెక్కి పంజరం నిలపవంటి చర్యచెక్కి చేపట్టే ప్రామాణ్యము సంపాదించడమునకున్నా "నిజమైన" సేవ వున్నా ఇది కృత్యాసం.

అయితే ఎకాదమి డిక్ షనరీ బయట పడుతుందా! ధనంపదిసియోగం కావలెనంటే మార్గం ఏమి?

ఒక్కమార్గం చూపించవచ్చును. ఎప్పుడో? నచ్చదో? ఆసంతోషంతో మనకేమిపని?

ఇదివరకు జరిగినవైట్టి సామగ్రి అంతగాలేదు గనుక. భాషాభివృద్ధి యెరిగిన కొందరిని కమిటీగా ముందు యేర్పరిచి.

(1) ప్రయోగములకు ప్రమాణములుగా తీసుకోవలసిన గ్రంథములు నిర్ణయించి వానిని శతాబ్దంవారీగా ఏర్పరచవలెను. పనిజరిగితే ఈజంశనిశ్చయించడం యెంత కష్టమో తెలుస్తుంది. ఇంతమాత్రం నిష్కర్ష చేస్తేచాలదు. ఆయాగ్రంథములకు అచ్చుప్రతులే (అందులో ఏవో) ప్రమాణమో వ్రాతప్రతులే (అందులో ఏవో) ప్రమాణమో నిశ్చయించవలెను. వ్రాతప్రతులలో వున్న శాతవర్ణక్రమం ముఖ్యమో అచ్చుప్రతులలో వర్ణక్రమం ముఖ్యమో నిశ్చయించవలెను. పదములు గ్రంథములలోనే కాక సత్సవ్యవహారంలో ఏలూరు ఉచ్చారణ (అందుచేతనే వర్ణక్రమ) భేదంతోగి వుంటున్న నిర్ణయించడమునకు మార్గములు ఏర్పరచవలెను.

(2) గ్రంథశోధకులకు శ్రమమంతటా నియమించవలెను. ఏరికీ చేయవలసిన పనికి తగినట్టు బహుమానములుఏర్పరిస్తే పని

జరుగుతుంది. ఒక్కొక్కరికి కొన్ని గ్రంథములు చూడడానకు నియమించి వాటిలోనుంచి తమకు కావలసిన పదములకు ప్రయోగములు ఎత్తివ్రాయించవలెను. ఒక్కొక్కరికి సెలకు ఒక ఆధ్యాసము కన్న ఎక్కువగ్రంథం చూడడానకు నియమించకూడదు. మనఆభిరుచి భేదాలభివృద్ధినిచేసవలెను అందుకీ ఉండదుసహజమేకాని పనిచేసేవారు తక్కువఅయిన కొద్దీ కాలవిశేషం కాకలేవు.

(3) ఈవిధంగా వ్రాయించి తెచ్చిన "ప్రయోగానుక్రమణికలు" ఆధారంచేసికొని చేసిన గ్రంథసామగ్రిలో డిక్ షనరీలో ఉదాహరించ తగ్గని ఏదోవిన్న పదములు ఏవో నిర్ధారణచేయవలెను. ఈనిర్ధారణకు కొన్ని నియమములు ఏర్పడవలెనుకాని ఎడిటర్ల వోట్లలో ఎక్కువవోట్లే తీరణముగా వుండకూడదు. ఈనియమములు ముందుగానే ముద్రించి భాషాభివృద్ధిల ఆభిప్రాయం కనకొరతలెను.

మూడుసంవత్సరములు యీవిధంగా కష్టపడి శ్రమకు ఓర్పు జననమాహామిద పనిచేసిస్తే ఎకాదమి కమిటీవారికి స్త్రీ మరేగారికి లభించినట్లే 5 లక్షల ప్రయోగములు సమకూడగలవు. డిక్ షనరీపని కొందరు ప్రముఖులు మాత్రమే స్వతంత్రించి నిర్వహించగలది కాదు. ఈసామగ్రి ముండుకూడితే అప్పుడు డిక్ షనరీపని "ప్రారంభించడమునకు" తగినతరుణం కలుగుతుంది.

ఈలాగానా? ఎకాదమివారి మనసు:—వారు సర్వస్వతంత్రులు.

ఒకఆంధ్రుడు

హంపి—ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తుకి కోత్సవము.

శ్రీయుతకాలిదాసుగారు వచించె శంభు "యథార్థవత్త మా నేయన యం దవ్యవిమయేశ్వరశబ్ద" మటంచు వాండి; "నిం ద్రాయితకృష్ణదేవ వసుధావరుణం దగు సట్టిశబ్దమే వాయ" అటంచు బల్లూను రావలెను. దాంపినిసాహితీసభన్ ఉ. శేపుడు "దేశభాషలకు దెల్లునాలెస్సన" సంఘరాష్ట్రభాషాసభ రాజభాషగను వాంఛించుచేసిన శ్రేష్టావధుం దేవులు శేవసావనసూర్యులభి కవిచెల్లు వర్ణన రాజానమం బొసగిన మహాప్రభువందురు కృష్ణరామనిన్.

సీ. ప్రబలిచె వాంఛసామ్రాజ్య మ ప్రతిమ ప్రభావంబు రిపుపురోద్ధానకర్తన్ నెగడించె నవకావ్యనిర్మాణ మాస్థాన ముద్దిగ్గజుల కాలియముగ నేలనందెఁ బ్రశస్తకృతులు కర్తలు మైమ దోలికాందోళి కాలితులుగ ఘటియించె బలుమహాకావ్య మధ్యతకల్ప సమలోక కామ్రువిజ్ఞానదముగ నేలెఁ బుడమికున్న నెక్కుడుగా భావ వాంఛభోజుఁ డీతఁ డన నెండు గంగతోడ ముజ్జగములఁ బ్రాణులుకుఁ ద త్కృష్ణదేవరాయ కీర్తిలహరి

ఉ. "అన్నిభజించుటన్ దేశభాషాలోమతీపాండవేయులో మిన్న" అటన్న "రాఘవులేమే" లనుపండితులొడరాము వెం వెన్న "సమర్థులొట్టుటదే?" నునిలాఁతుల మెప్పురాయలన్ "మున్నటిహూర్మి వీడ" వనిబ్రోడలు కందుకు లాడిరిందెగా. మ. అలనాఁ డ"జ్ఞలబాత" పద్యగత మా నాంతరవ్యాసమం దలి"వాఘల్" మొదలై నవాక్యమున శుద్ధాంతప్రసంగంబుని ములందొందిన"మధుఁబల్లూ" గవిచేబా త్రంబుఁజ్ఞించితా బాలయల్కొవిడెరాయలన్న కథకీ బ్రోల్ పుట్టినిదొందా. కా. బృందారణ్యమంతుఁడ బెక్కుమహిమల్ కృష్ణండు గావించుకా

లిండితరముఁ గాంచినట్లు, హృదయశ్రేణులం పాసి యా నందం బొందె, కృష్ణరాయవిభిన్నవ్యంబు మావించునాం పిం దర్పించి. మహాపురానుకృతిలభి దుంగభద్రాతటిన్? మ. బడిచదుకప్పు కాకిమునై లిఖించి పఠించినాడ మున్నడ మృదుపాకీకాలి హాణంబునున్నకులు బాలువాఁడగా; బాడగనినాడ సట్టికృతి పుట్టిపట్టు పులె బాడు నేడ; ప్రు క్కడిశిచెయ్యలందలంచి కన్నుల బాష్పకణంబు లారగా. మ. కవితాధారలు ధృధధార లటుతన్ నైవాలంగా, మారు నెక్కువకూర్చి సమితిప్రసంగవిజయోత్సవంబులన్ సాధకం బవుచాయన్ నిజసామగ్గేయమును జేయం, గ్రామనిప్రోలుచా! కవిభివేరణ దొంటిచే రఁకుటఁ గన్నఁ గంట నీరొల్క చే;

మ. పవనశ్రేణిత నూలతీపరిమళ పర్యార్థరత్నవ్యయల్ గవులన్ భవ్యులఁజేయురాయలపదాంకంబుల్, మాల్వాహంతుకా దివిభుత్వోచితచిహ్నముల్, గురు, భాతీ! కూర్చు గా వికిటన్.

సీ. అమ్మాయమునకు భావ్యము, గలిస్పృతికి సద్వ్యాభిప్రాయం జేసినయతిపండితేంద్రుఁడనుగుల నెండివైవందియ లాంఛనం

స్మృత వాగ్దానకుఁ దాల్చిన కవీంద్రుఁడలయుగంధరుసాటి యై తెలిచే "నవ్య" యనిపించుకొన్న మహామతింద్రుఁడమృత్యుమరణం లరపకుండ్రుఁడబక్క బల్లెమై మన్నభూవల్లభేంద్రుఁడాది వెలసినవోట, నాలనది యాంధ్ర సాహితీ సభావార్షికోత్సవ మెనంగు రాష్ట్రసాహిత్య; నీసభ ప్రబలి భావ సకలశాస్త్రానుభవహ్వా సుబుధుఁ గాత. ౧౦.

వడ్లది సుబ్బరాయుడు రాజమహేంద్రవరము.

స్వాగతపద్యములు.

సీ. శగనాహ మనియెడ సర్వలోకాతీత శరణుఁగల మహాకరుణానిధికి ఆచరించెద నతు లభువిమోచనకర లోచనామృత నత సేవకునకు వందనం బిడెద నానందితందారు బృందునకును గుదానందునకును కరములు మోడ్చెద గమనీయగుణగదా కరునకు ఖలవాళకరున కలమి

గీ. మొక్కులిడెద నెవఁడు ముజ్జగంబులుజేయ నొక్కమెయిని నొక్క యక్కరమున నూత్నముగను నిలిచి స్థలమైవెలిరడు సట్టి వైమునకు ననిశమునను.

క. ద్వైతాద్వైతవిజ్ఞప్తా ద్వైతాభేదకు నిక్కువంబగు బ్రహ్మం చెరిచిని నైకమత్యము భూతలవాసులకుఁ గలసి బ్రోవుతఁ గరుణ.

గీ. సకలవిద్యాభివృద్ధికి స్థానమగును వాంఛసాహిత్యపరిషత్తు వారఁ బరఁగు నీసభ నిరంతరభ్యాసే వాసిఁగాంచి నెగడుఁగావుత కీరాము నిండుకృపను.

సీ. భీరులైవేదవిచారులై మంగళా కాదులై మనుపాప దూరులార మామృతై పౌజస్యధన్యులై సకలమూర్త్యులై వెలయు రాజస్యులార నిష్ఠులై శీలగర్వితులై సుగుణభూ యుతులై రాజ్యులై శ్రేష్టులార భద్రులై దానకల్పద్రులై సుగుణస ముద్రులై రంజిలు శూద్రులార గీ. నందనందను, వాగ్దానందు, శ్రీతన నందు, ముచికుందముఖభక్తబృందు, వారి, ముకుందు, నోవందు, నందితనందు దయకు జెంది, యీసభ చెలువంది, వెలఁగుఁగాత.

బహుమతి. బహుమతి.

నిబది (గం) రూపాయలు.

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా పనుమట్టుగ్రామ కాపురము, కమ్యుటలజూడ, యెఱ్ఱరి చావగల 17 సం॥ కడుగును ద్వైతము, ముఖముమీదను మెడమీదను చిన్న చిన్నగుణము గనుపించినపుడు వైదిమచ్చులగు యట్టియు, కొదానీ కంకటి పుయ్యగారి కుమారుడును వాకు అల్లుడువైసి లోకగానము అను చిన్నవాడు, ఇంటికిద్ద యెవరికీ చెప్పకయే గురుగోవినిస్కారణముగ పారిపోయెను. ఏపుకావ్యమృతై నను వానివాడ తెలిసికొని తమవద్ద నిలిపి యానంగతి యీ ప్రతికానినతిగా ద్వైతగాని మతీయేవరద్వైతగాని యుత్తరముద్వైతగాని వాకు తెలియజేసినయెడల నాఖ్యులన్నియు నేనే భరించి 50 రూపాయలు బహుమానమిచ్చెదనని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమయినది.

కాజ. సోమయ్య. పనుమట్టుగ్రామ గుడివాడ తాలూకా.

